ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ

လပွတ္တာမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၉ – ၂၀၂၃)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ၊ လပွတ္တာမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီ လ

မာတိကာ

မာတိကာ

စကားချီး

ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ သယံဇာတပြမြေပုံ

ဂန်အိတ်ကျေးရွာ ရာသီခွင်ပြမြေပုံ

ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ (Venn Diagram) အဖွဲ့အစည်းပြမြေပုံ

အပိုင်း(က) ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ

၁။ တည်နေရာနှင့် ပထဝီဝင် အနေအထား

၂။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

၃။ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ

၄။ စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(က) သီးနှံ စိုက်ပျိုးရေး

(ခ) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ

(ဃ) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

၅။ အခြေခံအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

(က) ကျေးလက် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

(ခ) ကျေးရွာ မီးလင်းရေး

(ဂ) သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

၆။ ပညာရေး

၇။ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

၈။ ဘေးန္တရာယ်များနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

၉။ ကျား-မ ရေးရာ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

၁၀။ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် အဆိုပြု စီမံချက်လုပ်ငန်းများ

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

စီမံချက် အဆိုပြုလွှာ (၁)

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များ စာရင်း

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ တည်ဆောက်မှု အခြေပြဇယား

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၈/၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၂/၂၃ ခုနှစ် အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူထုအများစုပေါင်း ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦး အနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် သင်တန်းလုပ်ဆောင် ပေးရုံသာမက နည်းပေးလမ်းပြ ကူညီပံ့ပိုးပေး သည့် မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများက စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေး ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင် သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ မြို့နယ်အဆင့်တွင်လည်း အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနစသည့် သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန အသီးသီးတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အဓိကအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ၊ ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ နှစ်စဉ် ဦးစားပေးစီမံချက် အဆိုပြုလွှာ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှုအခြေပြဇယား စသည်တို့ကို အဓိကထား ဖော်ပြထားပါသည်။

ဧပြီလ ၊ ၂၀၁၉

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ
လပွတ္တာမြို့နယ်

ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ သယံဇာတပြမြေပုံ၊ လပွတ္တာမြို့နယ်

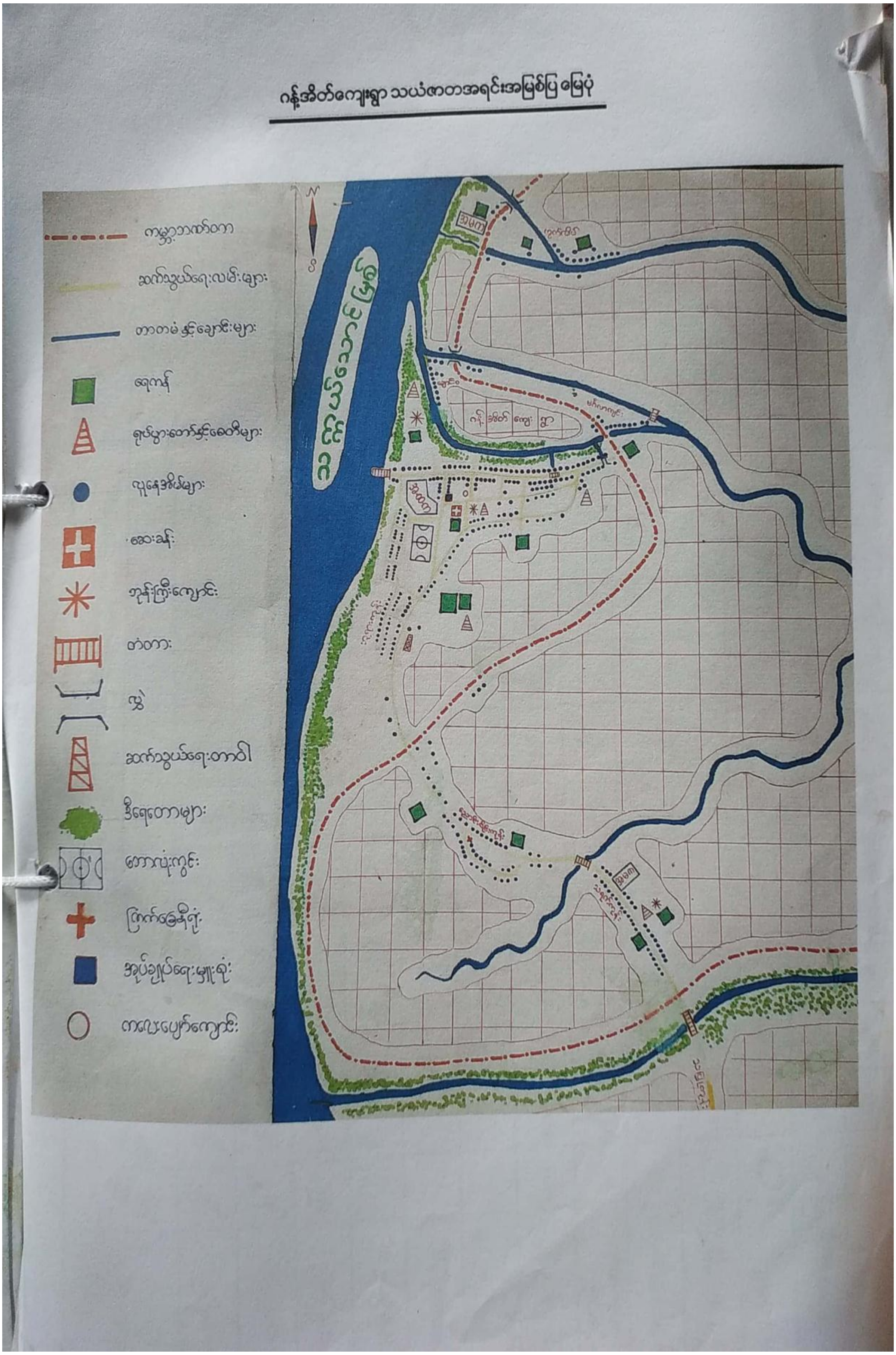

ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ ရာသီခွင်ပြမြေပုံ

ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ၏ အဖွဲ့အစည်းပြမြေပုံ (Venn Diagram)

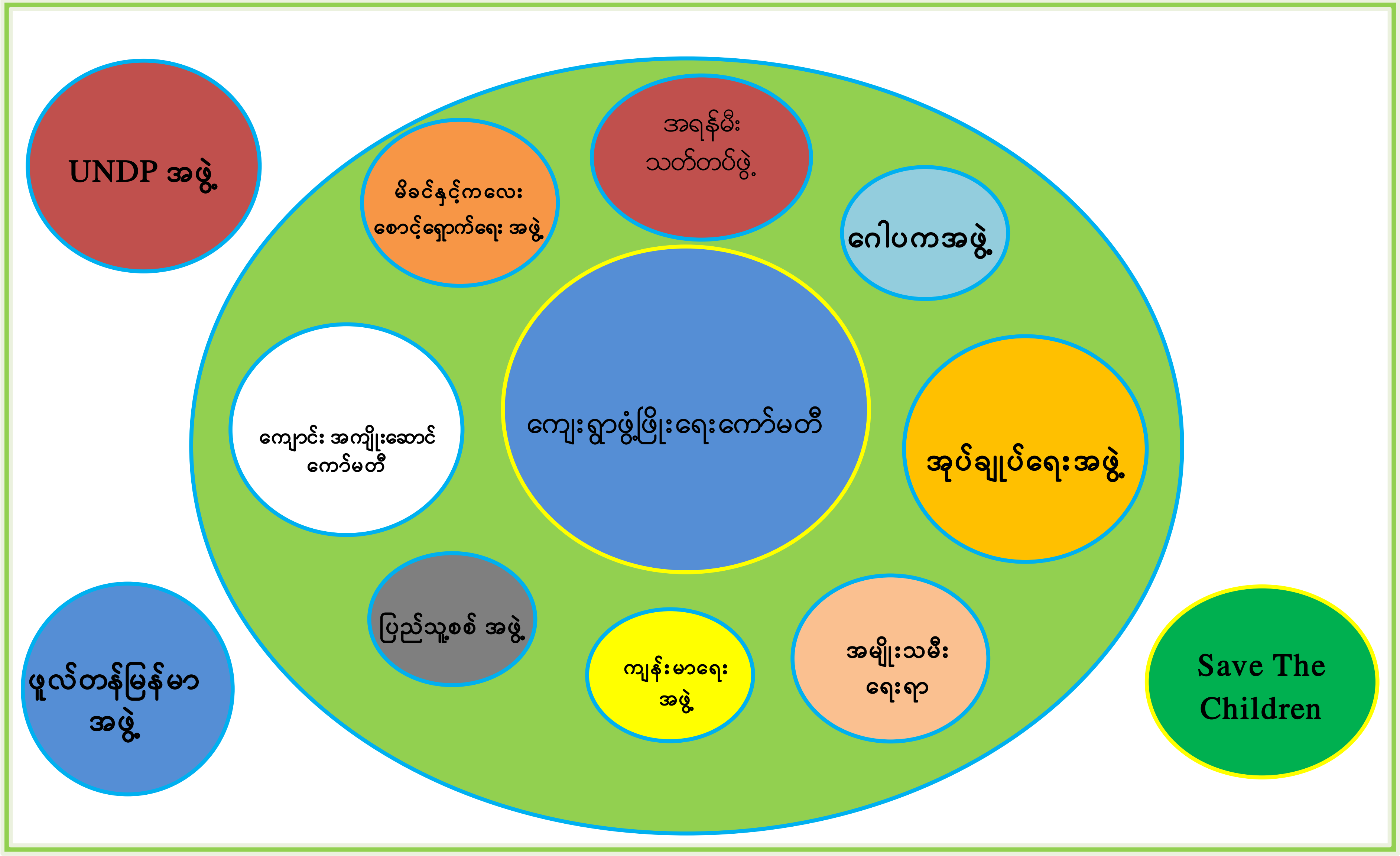

အပိုင်း (က)

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေနှင့်

ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ

၁။ တည်နေရာနှင့် ပထဝီဝင် အနေအထား

ဂန့်အိတ်ကျေးရွာသည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာခရိုင်၊ လပွတ္တာမြို့နယ် ဂန့်အိတ်ကျေးရွာအုပ်စုတွင်တည်ရှိသည်။ ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ၏ ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်းလမ်းအရှည်(၁၈၀၀)ပေရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် ဆားကျင်းကျေးရွာရှိပြီး ယင်းကြားတွင် လယ်မြေများရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ မြောက်ဘက်တွင် ရင်ဒီးလေးကျေးရွာနှင့် ဆက်သွယ်ထားသော ရွာချင်းဆက်လမ်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အနောက်ဘက်တွင် သက္ကယ်သောင်မြစ်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ တောင်ဘက်တွင် ကျေးရွာအဝင်လမ်းရှိပြီး သရက်ကုန်းကျေးရွာနှင့် ဆက်သွယ်ထားသော (၁)မိုင်ဝေးသော ရွာချင်းဆက်လမ်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် ၎င်းလမ်းအားအဓိကအသုံးပြုနေသောကြောင့် ရာသီမရွေးသွားလာနိုင်ရန်အတွက် အဆိုပါလမ်းအား အဆင့်မြှင့်လမ်းအဖြင့် ပြုပြင်မြှင့်တင်ပေးခြင်း(သို့) ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းပေးမည်ဆိုပါက ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်လက်မ(၈၀)ခန့် ဖြစ်ပြီးနှစ်စဉ်ပျှမ်းမျှ နေပူချိန်(၃၂·C) ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဖေဖော်ဝါရီ၊ မတ်၊ ဧပြီလများတွင် နေပူရှိန် ပူပြင်း၍ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်လများတွင် မိုးများသောကြောင့် ရေကြီးလေ့ရှိပါသည်။ ရေကြီးသောကြောင့် ကျေးရွာရှိတောင်သူလယ်သမား တစ်ချို့မှာ သီးနှံစိုက်ခင်းများ ပျက်စီးလေ့ ရှိပါသည်။ လယ်ယာမြေများမှ မြေဆီဩဇာအခြေအနေမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ မိုးစပါးသီးနှံ စိုက်ပျိုးနိုင်သော လယ်ဧကပေါင်း(၁၄၂၁)ရှိပြီး တစ်ချို့သောတောင်သူများမှာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ရာသီပေါ်သီးနှံများလုပ်ကိုင်ကြပြီး ဥယျာဉ် ခြံမြေများ ပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။

၃။ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများတွင် ကျေးရွာတွင်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှာ (ကျား ၁၈ ဦး + မ ၅ဦး)နှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ (ကျား ၆ ဦး + မ ၃ဦး)သည် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို စည်းရုံးလုပ်ဆောင်ပါသည်။ ကျောင်းအကျိုးဆောင်အဖွဲ့ (ကျား ၁၀ ဦး + မ ၅ ဦး)သည် ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းရှိ ဆရာ/ဆရာမများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကျေးရွာ၏ ပညာရေးကဏ္ဍတိုးတက်လာစေရေးအတွက် လုပ်ဆောင်လျှက်ရှိပါသည်။ ဂေါပကအဖွဲ့ (ကျား-၁၀ဦး)အဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ သာရေး၊နာရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်

နေကြပါသည်။ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ (မ- ၁၀ဦး)နှင့် မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့မှာ (မ-၉ဦး)ရှိပြီး ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များနှင့် ကလေးငယ်များ ကျန်းမာရေးကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့(ကျား-၃၀ ဦး)နှင့် အရန်မီးသတ်တပ်ဖွဲ့(ကျား-၂၅ဦး) တို့မှာ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင်အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၊ အများနှင့်ဆိုင်သော သာရေး၊နာရေး လုပ်ငန်းကိစ္စများတွင် ဝိုင်းဝန်ဆောင်ရွက်ကြသော လူငယ်အဖွဲ့ ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအကော်မတီတို့မှာ ဆောင်ရွက်မှုအားကောင်းကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ပညာရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ် များနှင့်ပတ်သက်၍ ကျောင်းကော်မတီအဖွဲ့ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သာရေး၊နာရေး၊ လူမှုရေး ကိစ္စကြီးငယ်ပေါ်ပေါက်လျှင် ရွာသားများ စည်းလုံးညီညွတ်စွာ ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်သော အလေ့အကျင့်ကောင်းများ ရှိပါသည်။ ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ၏ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် UNDP ၊ Save The Childrenနှင့် ဖူလ်တန်မြန်မာ အဖွဲ့အစည်းများရှိပါသည်။ ၎င်းပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ၊ ပညာရေးချေးငွေ၊ ကျန်းမာရေးချေးငွေနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းချေးငွေနှင့် ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းစသည့် ခေါင်းစဉ်များဖြင့် ချေးယူသုံးစွဲကြပါသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းများကြောင့် ချေးငွေနှင့် ပတ်သတ်သည့်များမှာ ကျေးရွာလူထုအတွက် အသင့်အတင့်အဆင်ပြေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၄။ စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(က) သီးနှံ စိုက်ပျိုးရေး

ဂန့်အိတ်ကျေးရွာတွင် (၅)ကေမှ (၁၂.၅)ကေကြား တောင်သူလတ် (၂၀) အိမ်ထောင်စု၊ ၁၂.၅ ကေအထက် တောင်သူကြီး (၄၀) အိမ်ထောင်စု စသည်တို့ ရှိကြပြီး အဓိကအားဖြင့် စပါးနှင့်ဥယျာဉ်ခြံသီးနှံများကို အားထားစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ဂန့်အိတ်ကျေးရွာသည် အဓိကဝင်ငွေမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သောကြောင့် မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးအားဖြင့် အသင့်အတင့်ရှိသော ကျေးရွာဖြစ်၍ စိုက်ပျိုး လယ်ကေ ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ (၁၄၂၁)ကေ၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေ(၃၄)ကေနှင့် ဓနိတောမြေမှာ(၅)ကေ ရှိပါသည်။

ဂန့်အိတ်ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုအိမ်ထောင်စုမှာ(၂၆.၁%) သာရှိပြီး မြေကေပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အနည်းဆုံး(၂.၅)ကေမှ အများဆုံးမှာ ကေ(၁၅၀)ထိ ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု(၇၃.၉၁%)ခန့်ရှိပြီး ၎င်းတို့မှာ နေ့စားကျပန်း၊ ရေလုပ်ငန်း၊

အရောင်းအဝယ်နှင့် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာ၏ စပါးစိုက်ဧက(၁၄၂၁)ဧက အားလုံးအတွက် ရေအရင်းအမြစ်ကို ဆည်မြောင်းဦးစီး ဌာနမှ တည်ဆောက်ပေးထားသော ပတ်တာအတွင်း မိုးရေခံ၍ ရေလွှဲဆည်မှ အလျှော့အတင်း ပြုလုပ်၍ သုံးစွဲပါသည်။ ၎င်းပတ်တာအတွင်းရှိ ရေအရင်းအမြစ်များသည် မိုးရာသီ ကုန်ဆုံးချိန်မှာ အငန်ဓါတ်ဝင်၍ နွေစပါးစိုက်ပျိုး မရရှိဘဲ မိုးစပါးတစ်မျိုးသာလျှင် စိုက်ပျိုးရပါသည်။

ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ စပါးဖြစ်ပါသည်။ စပါးထွက်နှုန်းမှာ နှစ်စဉ်ပုံမှန်မရှိ ရာသီဥတုပေါ် မူတည်ပြီး ထွက်ရှိပါသည်။ စပါးတစ်မျိုးထဲကို စိုက်ပျိုးပြီး တစ်ဧက ပျှမ်းမျှထွက်နှုန်းမှာ တင်း(၄၀)ခန့်သာ ထွက်ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေ အခက်အခဲ ကြောင့် နွေစပါး၊ ဆောင်းစပါး မစိုက်ပျိုးနိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေး ကရိယာပိုင်ဆိုင်မှု အခြေအနေမှာ ထွန်စက်(၁)စီး၊ လက်တွန်းထွန်စက်(၄၈)စီး၊ ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်(၃)စီး၊ ခြွေလှေ့စက်(၁၅)စီး၊ ရေစုပ်စက်(၁၅)စီးနှင့် မြက်ရိတ်စက် (၁၅)စီး စသည်များ အသီးသီး ရှိကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ပစ္စည်းများ ကို ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိသော အချို့လယ်သမားများသည်လည်း လိုအပ်သော စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ပစ္စည်းများကို ငှာရမ်းအသုံးပြု လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုအခြေအနေမှာ လှေ(၁၃)စင်း၊ စက်လှေ (၄၂)စင်း အိမ်ထောင်စု အသီးသီးမှ ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအား အထောက် အကူပစ္စည်းများဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာရှိအမျိုးသမီးအများစုသည် အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အနေဖြင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ကြက်၊ ဝက်၊ ဘဲများ မွေးမြူ ကြပါသည်။ တစ်ချို့သော အမျိုးသမီးများသည် ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး ဈေးရောင်းခြင်း၊ စက်ချုပ်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ကုန်စုံရောင်းသော လုပ်ငန်းများလည်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အစိုးရဝန်ထမ်း အချို့ လုပ်သူများလည်း ရှိကြပါသည်။ တစ်ချို့သော အိမ်ထောင်စုများမှာ ရန်ကုန်မြို့၊ မန္တလေးမြို့ကြီးများနှင့် ပြည်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားရောက်လုပ်ကိုင်နေသူများလည်း ရှိကြပါ သည်။

(ခ) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

ကျေးရွာတွင် နွားမွေးမြူထားသည့် အိမ်ထောင်စု (၄) အိမ်ရှိပြီး နွားကောင်းရေ (၇) ကောင်၊ ကျွဲမွေးမြူထားသည့် အိမ်ထောင်စု (၂) စုမှ (၆) ကောင်၊ အိမ်ထောင်စု (၇) အိမ်မှ ဆိတ် (၄၈) ကောင်၊ အိမ်ထောင်စု (၄၄) အိမ်မှ ဝက် (၇၉) ကောင်၊ အိမ်ထောင်စု (၇၀) အိမ်မှ

ကြက် (၄၀၀) ကောင်၊ အိမ်ထောင်စု (၃၃) အိမ်မှ ဘဲ (၁၅၁)ကောင်စသည်ဖြင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေးကို လုပ်ကိုင်နေကြပါသည်။ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းကို စီးပွားဖြစ်အဓိကလုပ်ကိုင်သူများ အနည်းငယ်သာရှိပြီး အများစုမှာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ချောင်းမြောင်းများတွင် ငါးဖမ်းသူများ ရှိကြပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာသည် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ဈေးဆိုင်များနှင့် အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းစသည့် လုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးလုပ်ကိုင်ကြပြီး၊ လက်သမား၊ ပန်ရံလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ကိုင်နေကြသော မိသားစုဝင်များသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရှိသဖြင့် အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်သော အတတ်ပညာများ ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသဖြင့် အခြားဒေသများနှင့် နိုင်ငံရပ်ခြားဒေသတို့တွင် လုပ်ကိုင်သူဦး ရေများပြားသဖြင့် လုပ်သားအင်အားရှားပါးပါသည်။ လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန် မဟုတ် သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်အသင့်အတင့် ရှိသော်လည်း ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိမှု အားနည်းပါသည်။

(ဃ) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ငွေကြေးရေး ဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် တောင်သူလယ်သမားများအတွက် လိုအပ်သော ချေးငွေကို မိုးစပါးစိုက်ပျိုးနိုင်ရန် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ တစ်ဧကလျှင် (၁၅၀၀၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့်ငွေ ထုတ်ချေးပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကငွေစုငွေချေး အဖွဲ့အစည်းအနေဖြင့် UNDP အဖွဲ့အစည်းနှင့် ဖူလ်တန်မြန်မာအဖွဲ့အစည်းများမှ ကျေးရွာသူ/ သားများအား ငွေထုတ်ချေးပေးနေပါသည်။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အဓိကအားဖြင့် ရိက္ခာ၊ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအတွက် ချေးယူပြီးကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုပ်ချက် များပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်း ရဲအိမ်ထောင်စုများသည် အခြား ပုဂ္ဂလိကများမှ ငွေ(၁၀၀)ကျပ်အပေါ်လျှင် အတိုးနှုန်း (၃ကျပ်မှ ၁၀ကျပ်အထိ)တိုး ယူကြရ ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

အစိုးရ၏ လုံလောက်သောချေးငွေကို အချိန်မီမရရှိခြင်း ကာလတိုချေးငွေဖြစ်နေခြင်းတို့ကြောင့် ပုဂ္ဂလိကငွေချေးများ၏ အတိုးကြီးချေးငွေများကို လယ်သမားစုမှာ မှီခိုချေးယူနေရပါသည်။ အတိုးနှုန်းထားများမှာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အတူညီသော်လည်း အနည်းဆုံးတစ်နှစ်လျှင် ၃၆% တိုးမှ အများဆုံးတစ်နှစ်လျှင် ၆၀% တိုးထိ ချေးယူသုံးစွဲကြပါသည်။ အစိုးရဘဏ်ချေးငွေ၊ အတိုးကြီး ပုဂ္ဂလိကချေးငွေများ အားလုံးသည် ကာလတိုချေးငွေ များဖြစ်သည့်အတွက် စပါးဈေးမြင့်သော မေလ၊ ဇွန်လနှင့် ဇူလိုင်လထိအောင် သိုလှောင်မထားနိုင်ဘဲ စပါးဈေး အနိမ့်ဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးကွာခြားချက်များမှာ စပါးတင်း (၁၀၀)လျှင် (၃)သိန်းကျပ်မှ (၄)သိန်းကျပ်ထိ ပုံမှန်ကွာခြားပါသည်။

၅။ အခြေခံအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

(က) ကျေးလက် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ကျေးရွာတွင် ဆိပ်ခံတံတားမှာ ကွန်ကရစ်တံတားဖြစ်ပြီး၊ ရွာတွင်းကွန်ကရစ်တံတား၊ ရေပြွန်ကွန်ကရစ်တံတားများမှာ ကျေးရွာအလှူရှင်မှ လှူထားပြီး အရည်အသွေးအားဖြင့် သင့်တင့်ရှိပြီး သက်တမ်းကာလမှ ၂နှစ်မှ ၅နှစ်အတွင်း ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် သက္ကသောင်မြစ်ဘေးတွင် ရှိသောကြောင့် မြစ်ကြောင်းအသုံး ပြုခြင်းအားဖြင့် ခရီးသည်နှင့် ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေးအဖြစ် စက်လှေများ၊ သင်္ဘောများဖြင့် နီးစပ်ရာမြို့ကြီးများသို့ တင်ပို့ခြင်းတွင် တစ်နှစ်ပတ်လုံးလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ရေလမ်း၊ ကုန်းလမ်း (၂)မျိုးစလုံး အသုံးပြု၍ ရပါသည်။ ကျေးရွာသယ်ပို့ဆောင်ရေးအတွက် ယာဉ်အသုံးချမှုမှာ လှေ၊သမ္ဗာန် (၁၉)စင်း၊ စက်လှေ (၃၈)စင်း၊ စက်ဘီး(၇၈)စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၆၁)စီး၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်(၂)စီး၊ ထော်လာဂျီ(၇)စီး ၊ ကား(၂)စီး ရှိပါသည်။ ဆိပ်ခံတံတား(အလျား၁၀၀ပေ၊ အနံ၆ပေ၊ အမြင့်၁၂ပေ)၊ ရွာတွင်းချောင်းကူးတံတား (အလျား၂၂ပေ၊ အနံ၈.၅ပေ၊ အမြင့်၆ပေ)နှင့် ရေပြွန် (အလျား၁၄ပေ၊ အနံ၄ပေ၊ အမြင့် ၃.၅ပေ) ရှိသော တံတား(၃)စင်းနှင့် သောက်သုံးရေအနေဖြင့် မြေသားရေကန်ကိုသာ အဓိကထားပြီးအသုံးပြု သုံးစွဲနေကြပါသည်။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်ရန် တိရစ္ဆာန်အစာ၊ မြေနေရာသားပေါက်ရရှိမှု ရောင်းချရန်ဈေးကွက်နှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်မှု အခြေအနေမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်လွယ်ကူသည့်အနေအထားတွင်ရှိသော်လည်း ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အသားဈေးမှာ စီးပွားရေးအရ တွက်ချက်ကိုက်ညီမှု မရှိသောကြောင့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေး အဆင့်သာရှိပါသည်။

သင်္ကယ်သောင်မြစ် ကမ်းနားဘေးတွင် ကပ်လျှပ်တည်ရှိပြီး လပွတ္တာမြို့တို့နှင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်း သင်္ကယ်သောင်၊ ပုသိမ်၊ သဃ်န်းကုန်း၊ လပွတ္တာခရီးသည် တင်သင်္ဘောများ ပုံမှန်ဝင်ထွက်ဆိုက်ကပ်ခြင်းကျေးရွာအတွင်းသို့ မော်တော်ကားများ အလွယ်တကူဝင်ထွက်သွားလာနိုင်သည့် ကျေးရွာတွင်းလမ်းများရှိခြင်းစသည့် အခြေအနေ ကောင်းများနှင့် ပြည့်စုံပြီး လပွတ္တာမြို့သို့ ခရီးသည်နှင့် ကုန်စည်တင်ဆောင်သည့် လိုင်းကာ နှစ်စီးရှိပါသည်။ ကုန်းလမ်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် မြို့ပြနှင့် ကျောက်ချောလမ်း ဆက်သွယ် ဖောက်လုပ်ထားသော်လည်း ၎င်းလမ်းများမှာ အပေါက်အပြဲများ ထူပြောလှသောကြောင့် လုံခြုံစိတ်ချရသည့် အနေအထားမရှိပါ။ အထူးသဖြင့် မိုးရာသီများတွင် သွားရေး၊ လာရေး အလွန်အန္တရာယ်များလှပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းများမှာလည်း မြေသားလမ်းများဖြစ်ပြီး မိုးတွင်းရေတက်ချိန်တွင် လမ်းများရေများနစ်မြုပ်ခါ သွားလာရေးခက်ခဲမှုများရှိပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အခက်အခဲများရှိနေပါသော်လည်း ကျေးရွာ၏ အနေအထားအရ ၎င်းအခက်အခဲ များကို ကျော်ဖြတ်ရန် အခြေအနေကောင်းများလည်းရှိနေပါသည်။ ရွာ၏တည်နေရာမှာ မြစ်ကမ်းဘေးတွင်ရှိပြီး ကွန်ကရစ်ဆိပ်ခံတံတားကောင်းမွန်ခိုင်ခန့်စွာတည်ရှိခြင်း၊ သဲနှင့် လမ်းခင်းကျောက်များကို သယ်ယူစရိတ်သက်သာစွာဖြင့် ရေလမ်းကြောင်းမှ သယ်ယူနိုင် ခြင်း စသည့်အခြေအနေကောင်းများကို ကျေးရွာလူထုနှင့် သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ ပူးပေါင်း၍ ကောင်းစွာအသုံးချမည်ဆိုပါက ကျေးရွာ၏ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး မြန်ဆန်စွာ ကောင်းမွန်ချောမွေ့သွားပါမည်။

(ခ) ကျေးရွာ မီးလင်းရေး

ကျေးရွာသည် မဟာဓါတ်အားလိုင်း မရရှိသေးသောကြောင့် အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ ဆိုလာမီးနှင့်ပုဂ္ဂလိက အင်ဂျင်မီးတို့ကိုသာ အားလုံးနီးပါး အသုံးပြုပြကြပါသည်။ ပုဂ္ဂလိက မီးစက်မှာ တစ်ညလျှင် ညနေ(၆) နာရီမှ ည(၁၀)နာရီထိသာရပါသည်။ ထို့ကြောင့် တီဗွီကြည့် ခြင်း၊ မီးထွန်းခြင်းလောက်သာ အသုံးပြုနိုင်ပြီး အခြားစက်မှုလုပ်ငန်းများကို ကိုယ်ပိုင်မီးစက် များဖြင့် အသုံးပြုရပြီး ချက်ပြုတ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ထင်းမီးနှင့်မီးသွေးစသည့် လောင်စာ များကိုအသုံးပြုရပါသည်။ သို့အတွက်ကြောင့် မီးဘေးအန္တရာယ် စိုးရိမ်းဖွယ်ရာရှိနေပါ သည်။ကျေးရွာတွင် ရွာလုံးကျွတ်လျှပ်စစ်မီးရရှိလျှင် ကျေးရွာ၏ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးများအတွက် အဆင်ပြေမည်ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာ၏လူနေမှုအဆင့် အတန်းမြင့်မားလာပါမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ဂန့်အိတ်ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်များကို ဖုန်း (၂၅၃) လုံး၊ ရေဒီယို (၄၄) လုံး၊ တီဗွီ (၁၁၄) လုံး၊ ဂြိုလ်တုစလောင်း (၁၉)လုံးစသည် တို့ရှိသည့်အတွက် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်များဆိုင်ရာ နည်းပညာရရှိနိုင် သောပစ္စည်းများအတွက် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။

၆။ ပညာရေး

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ကျောင်းသား/သူ မူလတန်းအဆင့်တွင် (၁၀၀)ဦးနှင့် အလယ် တန်းအဆင့်တွင် (၅၃)ဦးရှိပြီး အထက်တန်း အဆင့်(၃၂)ဦးနှင့် တက္ကသိုလ်(၃၉)ဦးနှင့် စုစုပေါင်း(၂၂၄)ဦး ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏အနီးဝန်း ကျင်မှ ကျောင်းမရှိသော ကျေးရွာများမှ လာရောက်တက် ရောက်ကြသော ကျောင်းသားဦး ရေမှာ (၅၀%) တက်ရောက် ကြပါသည်။ တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်ပညာရေးအား ပုသိမ်မြို့သို့ သွားရောက် တက်ရပါသည်။ ကျေးရွာထဲရှိ ပညာသင်ယူနေသော ကျောင်းသား/သူများမှာ ကျေးရွာတွင်း အထက်တန်း(စာစစ်ဌာန)ကျောင်းရှိ၍ အလွန်အဆင်သော်လည်း လာရောက် တက်ရသော အခြားကျေးရွာမှ ကျောင်း/သူများ ကျေးရွာအဝင် ဆက်သွယ်ရေးလမ်းအားဖြင့် ကျောင်းသား/သူများ အခက်အခဲများစွာ တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာကျောင်းတွင် မသန်းစွမ်း သူများအတွက် ပညာသင်ကြားရေး အထူးအစီအစဉ်မရှိခြင်း၊ ကျောင်းသုံး စာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ သုံးစွဲနိုင်မှု ပြည့်စုံမှုမရှိခြင်းမှလွဲ၍ အခြားအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်

ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ၏ ကျောင်းတက်မှုနှုန်းမှာ မူလတန်းအဆင့်မှ အထက်တန်း အဆင့်ထိ ကျေးရွာတွင်း ကျောင်းရှိသောကြောင့် ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ၏ ကျောင်းတက်မှုနှုန်းမှာ တိုးတက်ကောင်းမွန်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ဂန့်အိတ် ကျေးရွာသည် ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှုအခြေအနေမှာ တစ်ရွာလုံး အတိုင်းအတာနှင့် သုံးသပ်ပါက အထက်တန်းကျောင်းစာစစ်ဌာနရှိခြင်း ပညာရေး ဝန်ထမ်းများ ပြည့်စုံစွာ ရှိခြင်း ရပ်မိရပ်ဖများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကျောင်းသာမိဘများ၏ ပညာရေးအားပေးအား မြောက်မှုရှိခြင်းတို့ကြောင့် ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအခြေအနေနှင့် တတ်မြောက်မှုမှာ ကောင်းမွန်လာသော အခြေအနေရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

၇။ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ) ရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးမှူး(၁) ယောက်၊ သားဖွားဆရာမ(၂)ယောက်၊ ကြီးကြပ်-၂ (၁)ယောက် လက်ရှိတွင်စုစုပေါင်း ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း (၄)ယောက်ရှိပါသည်။ ကာကွယ်ဆေးတိုက်ကျွေးခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေး ပညာပေးအစီအစဉ် အခန်းများကိုလည်း လအလိုက် ပုံမှန်ဆောင်ရွက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်ကို တွေ့ရ၍ ကျေးရွာဆေးပေးခန်းနှင့် ဝန်ထမ်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုမှာ ကောင်းမွန်ကြပါသည်။ သို့ရာတွင် အရေးပေါ်ကိစ္စများ အသုံးပြုရန် ကျေးရွာပိုင် အရေးပေါ်ကား မရှိသည့်အတွက် မြို့နယ်ဆေးရုံများသို့ အရေးပေါ်ပို့ဆောင်ပေးရမည့် လူနာများအတွက် အခက်အခဲများစွာရှိပါသည်။ ကျေးရွာကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနသည် တစ်ပတ်လျှင် တနင်္လာနေ့မှ သောကြာနေ့ထိ နံနက်(၉၃၀)အချိန်မှ ညနေ(၄၀၀)အချိန်ထိ (၅)ရက်ဖွင့်ပေးပြီး ဆေးခန်းလာပြသော လူနာများကို အခမဲ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးပါသည်။ အရေးပေါ်လူနာများအတွက် (၁၄)မိုင်ဝေးသော လပွတ္တာမြို့နယ်သို့ သွားရောက် ကုသရပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ တခါတရံ ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲ ကြောင့် ရာသီဖျားနာခြင်းများ ဖြစ်လေ့ရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ (၂)လမှ (၁၈)လအထိ ကလေးများအား ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(ခွဲ)မှ သားဖွားဆရာမသည် လစဉ်ကာကွယ် ဆေး လာရောက်ထိုးနှံပေးခြင်း ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအား မေးခိုင်ကာကွယ်ဆေးနှင့် ညွှန်ကြား ချက်အတိုင်း အချိန်မှန်ထိုးနှံပေးပါသည်။ တခါတရံ မိုးရာသီတွင် သွေးလွန်တုတ်ကွေး၊ ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှောရောဂါများကို နီးစပ်ရာ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းများသို့ သွားရောက်၍ ဆေးကုသမှု ခံယူရပါသည်။ ကျေးရွာရှိကလေးများမှာ အာဟာရချို့တဲ့မှုမရှိပါ။ အများစုမှာကျန်းမာ သန်စွမ်းကြပါသည်။ ကျန်းမာရေးအတွက် စိုးရိမ်ဖွယ်ရာမရှိသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါ သည်။

ဂန့်အိတ်ကျေးရွာသည် အိမ်ထောင်စု(၂၁၉)ရှိပြီး သန့်ရှင်းသောအိမ်သာသုံးအိမ် ထောင်စု စုစုပေါင်း(၁၆၁)လုံးရှိပါသည်။ တွင်းမရှိအိမ်သာ(၂၄)လုံးတို့သည် မြစ်ကမ်းဘေး အိမ်များဖြစ်ကြပါသည်။ အိမ်သာမရှိသော အိမ်ထောင်စု(၄၅)စုမှာ မိမိတို့ နှင့်နီးစပ်ရာ အခြားအိမ်ထောင်စုပိုင် ယင်လုံအိမ်သာများကိုလည်း အသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာသည် အိမ်သာနှင့်ပတ်သက်သည့် ကျန်းမာရေးကဏ္ဍများတွင် ဗဟုသုတများ ရှိကြပါသည်။

၈။ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး

ကျေးရွာတွင် နှစ်စဉ်မိုးများသောကြောင့် ရေကြီးနှစ်မြုပ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ ရေလွှမ်းမိုးသဖြင့် ကျေးရွာရှိ လယ်မြေသီးနှံပင်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ရှိပါသည်။ တခါတရံ လေပြင်းတိုက်ခတ်မှုများ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိ တောင်သူများသည် စိုက်ပျိုးမြေများကို ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေဩဇာများ အလွန်အကျွံ သုံးစွဲခြင်းကြောင့် လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာများ ပျက်စီးရပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများသည် ဘူးခွံ၊ အိတ်၊ အမှိုက်များကို စနစ်တကျ စွန့်ပစ်တတ်သောအလေ့အထမရှိသောကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ညစ်နွမ်းရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများပြုလုပ်ပေးခြင်းကြောင့် ကျေးရွာရှိပြည်သူလူထုသည် အသိပညာဗဟုသုတများ ပြီးပြည့်စုံပြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော ကျေးရွာတစ်ရွာ ဖြစ်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။ လပွတ္တာမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ လမ်းညွှန်မှုများဖြင့် အမှိုက်စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်များအား ကျေးရွာသူ/သားများ၏ စနစ်တကျစွန့်ပစ်တတ်ရန်အတွက် ပညာပေးဟောပြောထားပြီး အမှိုက် ကင်းစင်ကျေးရွာအဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၉။ ကျား-မ ရေးရာ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ကျေးရွာတွင် လူဦးရေအားဖြင့် (ကျား-၃၉၅ ဦး၊ မ-၄၂၁ ဦး) ရှိပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ် ကျား(၂၇၃)ဦး၊ မ (၃၀၄) ဦး ရှိပြီး တစ်ရွာလုံးလူဦးရေ၏ (၇၀.၇%) ရှိပါသည်။ ကျား/မ ရေးရာနှင့် ပက်သက်၍ တန်းတူအခွင့်အရေးရှိပါသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးချိန်နှင့် ရိတ်သိမ်းချိန်များတွင် နေ့စား၊ ပုတ်ပြတ်နှင့်လပြတ် စသည့် လုပ်သားများ ငှားရမ်းလုပ် ဆောင်ကြပါသည်။ တစ်ရက်လျှင် လုပ်အားခအများဆုံးနှုန်းမှာ ငွေကျပ်(၄၀၀၀ မှ ၇၀၀၀ ထိ) နေ့စားခ ရရှိ၍ ရေလုပ်ငန်းများမှာ ငွေကျပ်(၁၀၀၀၀ထိ) ရရှိနိုင်သော်လည်း အလုပ်အကိုင်အနည်းငယ်သာရှိ၍ အများစုမှာ အလုပ်လက်မဲ့ ကျပန်း အလုပ်သမားများမှာ ရှာဖွေလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အမျိုးသမီးအများစု၏ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာ အလွန်းနည်းပါးကြပါသည်။

အမျိုးသမီးများသည် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများဖြစ်သော ထမင်းချက်၊ ရေခပ်၊ ကလေးထိန်းခြင်း စသောကိစ္စများ ဆောင်ရွက်သည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် အမျိုးသမီးများသည် ပေါင်းနှုတ်ခြင်း၊ ကောက်စိုက်ခြင်းများလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်

အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် လုပ်အားခပိုမိုရရှိကြသည်။ ပုတ်ပြတ်လုပ်အားများတွင် တန်းတူအခွင့် ရေးရှိပါသည်။

စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများသည် အတွေ့အကြုံနည်းပါး၍ ပါဝင်မှုနည်းပြီး အမျိုးသားများစုကသာ ဦးဆောင်ဦးရွက် အုပ်ချုပ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများသည် တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင် ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လူကုန်ကူးမှု၊ အကြမ်းဖက်မှုများ လုံးဝမရှိပါ။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု နှင့်ပတ်သက်၍ အရက်သေစာသောက်စားခြင်း အနည်းငယ်မျှသာရှိပါသည်။ ခိုးဆိုးလုယက်မှုများ မရှိပါ။ မူလတန်းကျောင်းပညာရေးမှ တက္ကသိုလ်ပညာရေးထိ ကျား/မတန်းတူ အခွင့်အရေးရှိပါသည်။

၁၀။ ဂန့်အိတ်ကျေးရွာဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ

စဉ်	ကဏ္ဍ	ဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း	ဦးစားပေးအဆင့်
၁	အခြေခံအဆောက်အဦ	ရွာတွင်းကွန်ကရစ်လမ်း ရရှိရေးစီမံချက်	၁
၂	လျှပ်စစ်	မဟာဓါတ်အားလိုင်းရရှိရေးစီမံချက်	၂
၃	အခြေခံအဆောက်အဦ	ရွာချင်းဆက်လမ်းကွန်ကရစ်လမ်း ရရှိရေး စီမံချက်	၃
၄	လူငယ်နှင့်အားကစား	ကျေးရွာဘောလုံးကွင်းအဆင့်မြင့်တင်ရေးစီမံချက်	၄
၅	အခြေခံအဆောက်အဦ	မူကြိုကျောင်းဆောင်သစ် ဆောက်လုပ်ရေး စီမံချက်	၅
၆	လူမှုရေး	လူမှုရေးသုံးယာဉ် ရရှိရေးစီမံချက်	၆

အပိုင်း (ခ)

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

စီမံချက် အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက် အကြောင်းအရာ (၁)

ကျေးရွာ – ဂန့်အိတ် **ကျေးရွာအုပ်စု** – ဂန့်အိတ် **မြို့နယ်** – လပွတ္တာ **တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်** – ဧရာဝတီ	
စီမံချက်အမည် – အပေါ်ပိုင်း (၁) လမ်း (၁၈၀၀’ × ၁၂’ × ၈”) အား ကွန်ကရစ်လမ်းသို့ အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း။	
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ • ယခုလက်ရှိ အပေါ်ပိုင်း (၁) လမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး မိုးကြီးသည့် အခါတွင် လမ်းပေါ်ရေကျော်ကာ ဗွက်အိုင်များ ဖြစ်ပေါ်၍ သွားလာရ ခက်ခဲစေပါသည်။ • ကျောင်းသားကျောင်းသူများ အနေဖြင့် လမ်းတွင် ဗွက်များ၊ ချိုင့်များ ဖြစ်နေသောကြောင့် ကျောင်းသွား ကျောင်းပြန် အခက်အခဲများ ရှိပါသည်။ • ထို့အပြင် မိုးတွင်းကာလ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲသောကြောင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အရေးပေါ် အခြေအနေ ဖြစ်ပေါ်လာပါက အသက်အန္တရာယ် ထိခိုက်နိုင်ပါသည်။ • သံဃာတော်များ ဆွမ်းခံကြွချိန်တွင် လမ်းအခြေအနေ ဆိုးဝါးစွာ ဗွက်များ၊ ချိုင့်များ ဖြစ်ပေါ်နေသောကြောင့် ဆွမ်းခံကြွရာတွင်လည်း အခက်အခဲများ ဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။	
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက် (လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်) • မိုးတွင်းကာလ မိုးကြီးသည့်အခါများတွင် လမ်းပေါ်ရေကျော်မှုများ ကင်းဝေးစေရန်နှင့် ဗွက်များ၊ ချိုင့်များ မရှိစေရန်၊ • ကျောင်းသားကျောင်းသူများ ပညာသင်ယူမှုတွင် သွားလာရ အဆင်ပြေစေရန်၊ • ကျန်းမာရေး အရေးပေါ် အခြေအနေများတွင် သွားလာရ အဆင်ပြေ၍ အသက်အန္တရာယ် ကင်းဝေးစေရန်၊ • သံဃာတော်များ ဆွမ်းခံကြွရာတွင် သွားလာရ အဆင်ပြေစေရေန်။	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ) • လမ်းခင်းပြီးနောက် ရေကျော်မှုများ ကင်းဝေးပြီး ဗွက်များ၊ ချိုင့်များ မရှိသဖြင့် သွားလာမှု ပိုမို အဆင်ပြေလွယ်ကူလာမည်။ • ကျောင်းသားကျောင်းသူများ ပညာသင်ယူမှုတွင် သွားလာရေး အခက်အခဲများ မရှိသဖြင့် ကျောင်းပျက်နှုန်း နည်းလာပြီး ပညာတတ်မြောက်သူဦးရေ များလာမည်။ • ကျန်းမာရေး အရေးပေါ် အခြေအနေတွင်လည်း လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အဆင်ပြေသောကြောင့် မြို့ဆေးရုံ၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ စသည့်နေရာများသို့ အချိန်မီ ပို့ဆောင်နိုင်ပြီး မတော်တဆ သေဆုံးမှု လျော့ကျလာပါလိမ့်မည်။ • သံဃာတော်များအတွက်လည်း လမ်းအခြေအနေကောင်းမွန်မှုကြောင့် စိတ်ချမ်းသာစွာဖြင့် ဆွမ်းခံကြွနိုင်မည်။ • ထို့အပြင်နွေရာသီမီးဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပေါ်လာပါလမ်းကောင်းနေသောကြောင့်အချိန်မီ တားဆီးနိုင်ပါမည်။	

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)	
စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	**ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်**
• ၁၀,၀၀၀,၀၀၀ (ငွေသား)	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
• ၁၅,၅၀၀,၀၀၀ (ငွေသား)	• ကျေးရွာ
• ၄,၅၀၀,၀၀၀	• လွှတ်တော်

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်	၃၉၅	၄၂၁	၈၁၆	၃၇	၅၅	၇၄	၆၄	၂၃၀
အကျိုးခံစားမည့်သူ ဦးရေ	၃၉၅	၄၂၁	၈၁၆	၃၇	၅၅	၇၄	၆၄	၂၃၀
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း (များ)

- ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
- မြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း – ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၄ ရက်

(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန် – ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၂ရက်

(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ် –

- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးခေါ်ယူပြီး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို ပွင့်လင်းစွာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးပါမည်။
- ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ အပေါ်ပိုင်း (၁) လမ်းအား ကျေးရွာမှ လုပ်အားထည့်ဝင်ပါမည်။
- လိုအပ်ပါက ပစ္စည်းနှင့် ငွေကြေး အသင့်အတင့်ထည့်ဝင်ပါမည်။

(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

- လုပ်ငန်းများ ကောင်းမွန်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအဆင့်အလိုက် ကျေးရွာလူထုအား အစည်းအဝေးခေါ်ယူပြီး ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ပါမည်။
- လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ပြီးပါကလည်း လုပ်ငန်းပြီးဆုံးမှု အလွှဲအပြောင်း လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် ဖွင့်လှစ်ပွဲ လုပ်ဆောင်ပါမည်။
- လမ်းအခြေအနေအား ရေရှည်ကောင်းမွန်ခိုင်ခံ့စေရေးအတွက် လိုအပ်သော ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှု လုပ်ငန်းများကို အစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဦးဆောင်၍ လုပ်ဆောင်သွားပါမည်။
- ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လိုအပ်မည့် ကုန်ကျစရိတ်များကိုလည်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ ရွာသူရွာသားများ၊ လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ အလှူငွေ (သို့) စုပေါင်းလုပ်အားဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၁)

ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ၊ ဂန့်အိတ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များ စာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	အသက်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးကြည်ဝင်း	ဦးကျော်လှ	၁၄/လပတ(နိုင်)၀၀၅၉၀၉	၅၀	ဥက္ကဋ္ဌ	၀၉-၈၉၂၂၅၉၀၀၁
၂	ဦးရဲခေါင်	ဦးထွန်းလှ	၁၄/လပတ(နိုင်)၁၁၅၀၃၇	၃၉	အတွင်းရေးမှူး	၀၉-၇၉၅၃၃၂၁၃၃
၃	ဦးဆန်းဦး	ဦးထွန်းခင်	၁၄/လပတ(နိုင်)၀၅၃၉၃၈	၅၁	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	၀၉-၂၅၀၄၄၆၂၉၃
၄	ဒေါ်ဌေးဌေးနိုင်	ဦးခင်သောင်း	၁၄/လပတ(နိုင်)၀၀၁၄၇၅	၃၈	စာရင်းကိုင်	၀၉-၇၇၃၈၈၆၁၀၂
၅	ဦးစိန်ထွန်းရီ	ဦးထွန်းစိန်	၁၄/လပတ(နိုင်)၀၄၃၆၀၃	၆၄	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၇၇၅၂၅၇၅၂၀
၆	ဒေါ်မြင့်မြင့်သိန်း	ဦးသန်းဝင်း	၁၄/ပစလ(နိုင်)၀၅၇၃၀၅	၄၁	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၇၆၆၃၃၆၁၀၄
၇	ဦးမြင့်ဦး	ဦးလှကြည်	၁၄/ပစလ(နိုင်)၀၁၃၄၀၉	၆၀	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၂၅၀၅၉၇၉၂၄
၈	ဦးသန်းလွင်ဦး	ဦးကံမြင့်	၁၄/ပစလ(နိုင်)၀၀၈၉၆၇	၄၁	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၅၁၈၈၀၆၈၃
၉	ဦးမိုးမိုးဆန်း	ဦးတင်ဌေ	၁၄/ပစလ(နိုင်)၀၅၇၂၆၆	၃၈	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၀၁၅၄၄၇၅၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၇	၁၀	၁၇
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် အထိ	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၃	၁၂	၂၅
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၂၈	၂၉	၅၇
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၄၇	၂၅	၇၂
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၂၇၃	၃၀၄	၅၇၇
၆၅ နှစ်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၂၇	၄၁	၆၈
စုစုပေါင်း		**၃၉၅**	**၄၂၁**	**၈၁၆**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု		**၂၃၀**		

ရင်းမြစ်… (၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဂန့်အိတ်ကျေးရွာသည် လူဦးရေအားဖြင့် အသင့်အတင့်ရှိသော ကျေးရွာ တစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် ဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး အိမ်ထောင်စုအားဖြင့် (၂၃၀)စုရှိပြီး လူဦးရေအားဖြင့်(၈၁၆)ဦး ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် အလုပ်မလုပ်နိုင်သည့် တစ်နှစ်အောက်နို့စို့ အရွယ်(၂.၁%) ၅နှစ်အောက်ကလေးငယ် (၃.၁%)၊ မူလတန်းကျောင်းသား အရွယ် (၆.၉၈%)၊ အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ် (၈.၈၂%)၊ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ် (၇၀.၇%)၊ အလုပ်မလုပ် နိုင်သည့် သက်ကြီးရွယ်အို (၈.၃၃%) ရှိပါသည်။ ပျှမ်းမျှအားဖြင့် အလုပ်မလုပ်နိုင်သည့် လူဦးရေသည် တစ်ရွာလုံးရှိလူဦးရေ၏ (၄.၇၇%)ရှိပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ် ကျား(၂၇၃)ဦး၊ မ (၃၀၄) ဦးရှိပြီး တစ်ရွာလုံးလူဦးရေ၏ (၇၀.၇%) ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာအတွင်း အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေများပြားသောကြောင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိပြီး ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ထောက်ပံ့မှု ပေးနိုင်ပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစု ဝင်လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၆၁	၇၄	၂	မြင့်☐လတ် ■နိမ့်☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၁၁၁	၁၃၅		မြင့်☐လတ်☐နိမ့်■
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၆၀	၁၆၀		မြင့်☐လတ်■နိမ့်☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊မွေးမြူခြင်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၆	၁၀		မြင့်☐လတ်■နိမ့်☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၅	၈		မြင့်☐လတ်☐နိမ့်■
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၅	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
၆	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
၇	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၁		မြင့်☐လတ်■နိမ့်☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၂	၂		မြင့်☐လတ်☐နိမ့်■
၉	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများပြင်ဆင်ရေး**				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၉	၂၀		မြင့်□လတ်■နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၁	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၉	၂၀		မြင့်□လတ်■နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၂	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၂	၃	မြင့်□လတ်■နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၄	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၅	**အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၆	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၃၆	၃၆		မြင့်□လတ်□နိမ့်■
၁၇	**ပညာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄	၈		မြင့်□လတ်■နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၉	၁၀		မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၈	**ကျန်းမာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၂		မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၁	၁		မြင့်□လတ်■နိမ့်□
၁၉	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
၂၀	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				☒
	အလုပ်သမား / ကျပန်း / ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
၂၁	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၂		မြင့်☐လတ်■နိမ့်☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
	စုစုပေါင်း	၄၃၁	၄၇၁	၅	☒

ရင်းမြစ်…(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။**"အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူများ"**အရေအတွက်တွင်**"မိသားစုဝင်လုပ်အား"** ထပ်မံထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ **"ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)"** ဆိုသည်မှာ ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်လိုသူများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်မှုအခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ - **"စိုက်ပျိုးရေး"** ကဏ္ဍ ၏ **"ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း"**တွင်ရပ်တည်နိုင်မှု**"မြင့်"** ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း တည်ထောင်လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဂန့်အိတ်ကျေးရွာတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း အများဆုံး လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် အဓိကဝင်ငွေရရှိသူများ ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းများ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်သူ အိမ်ထောင်စုဝင်များနှင့် အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ကိုင်သူ အိမ်ထောင်စုဝင်များ အားလုံး၏ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း အလားလာအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်အဆင့်တွင်သာ ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၇၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား				
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်	နေ့စား	၁၀၀၀၀		၇၀၀၀	

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
	ငါးဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)					
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား				
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၇၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား				
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား				
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား				
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား				

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာအနေအထားနှင့် နေ့စားလုပ်အားခ ဈေးနှုန်းများမှာ အသင့်အတင့်မျှတသော်လည်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိပါသည်။ ကျေးရွာမှာ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ပန်းရံလုပ်ငန်းများ (၃)မျိုးကိုသာ လုပ်ကိုင်နိုင်ပြီး အချိန်ကာလအားဖြင့်လည်း တစ်နှစ်ပတ်လုံးအစဉ်မပျက် လုပ်ကိုင်နေရခြင်းမျိုး မဟုတ်ပဲ လုပ်ငန်းရာသီချိန်အတွင်း (၃၊ ၄)လ ခန့်သာ လုပ်ကိုင်ရသည့် အလုပ်များသာ ဖြစ်ပါသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်သောကြောင့် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးများပါလုပ် ကိုင်ကြပါသည်။ ရေလုပ်ငန်းများမှာ အမျိုးသားများသာ လုပ်ကိုင်ပြီး အမျိုးသမီးများမှာ လက်လီလက်ကားရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြ ပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
လယ်မြေ	၁၄၂၁	ကောင်း ☐ သင့်■ ညံ့ ☐
ယာမြေ / တောင်ယာမြေ		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၃၄	ကောင်း ☐ သင့်■ ညံ့ ☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐
ဓနိတောမြေ	၅	ကောင်း ☐ သင့်■ ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐
မြေလွတ် မြေလပ်		ကောင်း ☐ သင့်☐ ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း	**၁၄၆၀**	☒

ရင်းမြစ် ...(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဂန့်အိတ်ကျေးရွာသည် အဓိကဝင်ငွေမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သောကြောင့် မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးအားဖြင့် အသင့်အတင့်ရှိသော ကျေးရွာဖြစ်၍ စိုက်ပျိုးလယ်ဧက ပိုင်ဆိုင်မှုမှာ (၁၄၂၁)ဧက၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေ(၃၄)ဧကနှင့် ဓနိတောမြေမှာ(၅)ဧက ရှိပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့် အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	များ☐ သင့်☐ နည်း☐ မရှိ■	လွယ်☐ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ■
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ☐ သင့်☐ နည်း■ မရှိ☐	လွယ်☐ ခက်■ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝ အပင်မျိုးစိတ်များ	များ☐ သင့်■ နည်း☐ မရှိ☐	လွယ်☐ ခက်■ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
(နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)		
သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ☐ သင့်■ နည်း☐ မရှိ☐	☒

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သတ္တဝါနှင့် အခြားတွင်းထွက် သယံဇာတများမရှိသည့်အတွက် ၎င်းတို့နှင့် ပတ်သတ်ဆက်နွယ်သော လုပ်ငန်းများ အသုံးပြုလုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိပါ။ မြစ်ကမ်းဘေးတွင် တည်ရှိသည့် ကျေးရွာဖြစ်သည့်အလျှောက် သောင်သဲအနည်းအကျဉ်းရရှိပြီး သဲအသုံးချနိုင်မှု အသင့်အတင့် ရှိပါသည်။ သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ အနေနှင့်ငှက်မျိုးများ၊ ရေချို ရေလုပ်ငန်း ငါးဖမ်းမျိုးစိတ်များ အနည်းအကျဉ်းစီရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၂ ဧက အထက်	၅ ဧကမှ ၁၀ဧကအောက်	၂.၅ ဧက အောက်	မြေယာမဲ့
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်အိမ်	ပျဉ်ခင်း၊ ပျဉ်ကာ၊ သွပ်မိုး	ပျဉ်ခင်း၊ ဓနိမိုး/ကာ	ဝါးအိမ်၊ ဓနိမိုး/ကာ
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ၊ စက်လှေ	ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ၊ စက်လှေ၊ လှေ	ဆိုင်ကယ်၊	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	လယ်၊ ဥယျာဉ်	မွေးမြူရေး ဥယျာဉ်ခြံ	ကျပန်း	နေ့စားလုပ်သား
အိမ်ထောင်စု	၃၇	၅၅	၇၄	၆၄

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဂန့်အိတ်ကျေးရွာသည် အိမ်ထောင်စုအားဖြင့် (၂၃၀)အိမ်ရှိပြီး အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု (၁၆%)မှာ ဝင်ငွေကောင်းသော စိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဥယျာဉ်လုပ်ငန်းတို့ကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အလယ်အလတ် အိမ်ထောင်စု (၂၃.၉၁%)မှာဝင်ငွေ အသင့်အတင့်ရသော မွေးမြူရေးနှင့် ဥယျာဉ်ခြံလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်အသက်မွေးကြပါသည်။

မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု (၃၂.၂%)မှာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းများနှင့် ကျပန်းဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုကြပါသည်။ အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု(၂၇.၈၂%)မှာ လယ်ယာမဲ့များဖြစ်ကြပြီး ကောက်စိုက် ၊ ပျိုးနုတ် စသည့်ရာသီ အလိုက် ကြုံရာကျပန်း လုပ်ငန်းများဖြင့် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုအရေအတွက် နည်းပါပြီး အများစုမှာ အဆင်မပြေသော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အလွန်အဆင်မပြေသော အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း လူမှုရေးစရိတ်များ၊ ပညာရေးအသုံးစရိတ်များတိုးတက် မြင့်မားသလောက် လုပ်အားခနှင့် ဝင်ငွေများမှာ အဆင်ပြေလောက်အောင် တိုးတက်မရရှိခြင်းတို့ကြောင့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ဥစ္စာခနေ ကွာခြားမှုအခြေအနေ ကြီးမားပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာခနေအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီမှကောက်ယူမည်)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ(ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား= ____________ အစာလျှော့စား = ____________ အထောက်အပံ့ယူ = ____________ ချေးယူ = ____________ လုပ်အားခကြိုယူ= ____________
၃ လနှင့် ၆ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား= ____________ အစာလျှော့စား= ____________ အထောက်အပံ့ယူ = ____________ ချေးယူ = ____________ လုပ်အားခကြိုယူ= ____________
၆လ မှ ၁၂ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား= ____________ အစာလျှော့စား= ____________ အထောက်အပံ့ယူ = ____________ ချေးယူ = ____________ လုပ်အားခကြိုယူ= ____________

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာခနေအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄ နှစ်နှင့်အထက်		၄	၄
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	၁		၁
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု			
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု			
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မိသားစုစောင့်ရှောက်မှု မရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို (၄)ဦး နှင့် မသန်းစွမ်းသူ (၁)ဦးသာလျှင် တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အဖွဲ့အစည်းများ၏ လူမှုရေး လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအားကောင်းခြင်းတို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေမှာ စိုးရိမ်စရာမရှိသည့် အနေအထားဖြစ်ပါသည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	**ထိခိုက်လွယ်မှု** (မှန်ရာ<u>တစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	မြင့် ☐လတ်■နိမ့်☐မရှိ ☐
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်■မရှိ ☐
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် ☐လတ် ■နိမ့်☐မရှိ ☐
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်■မရှိ ☐
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်■မရှိ ☐
၆	မုန်တိုင်း	မြင့် ☐လတ် ■နိမ့်☐မရှိ ☐
၇	လျှင်	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်■မရှိ ☐
၈	မီးဘေး	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်■မရှိ ☐
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ■
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်■မရှိ ☐
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်■မရှိ ☐
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်■မရှိ ☐
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်■မရှိ ☐
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်■မရှိ ☐
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ■
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ■မရှိ ☐

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ■
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲ စသည်	မြင့် ☐လတ် ■နိမ့်☐မရှိ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေ ရှားပါးမှုနှင့် မြေဆီလွှာပျက်ဆီးမှုများ တွေ့ကြုံရ ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေမှာ ကြီးကြီးမားမား မဖြစ်နိုင်၍ စိုးရိမ်ရသည့် အနေအထား မရှိပါ။

(င-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	လူငယ်	မြင့် ☐လတ် ■နိမ့်☐မရှိ ☐
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့် ■လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ☐
၃	ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်■လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ☐
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော ဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် ■လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ☐
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့် ■လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ☐
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ■
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ■
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ■
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ■
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ	မြင့်■လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ☐
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ■
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ■
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ■
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ■
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ■
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ■
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ■
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ■
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့် ■လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ☐
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့် ■လတ် ☐နိမ့်☐မရှိ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လူငယ်များအနေဖြင့် ၄က်ဖျားရောဂါနှင့် တီဘီရောဂါ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စုများသည် ဝမ်းစာဖူလုံမှု မရှိနိုင်ပါ။ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူသူများသည် တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှုအား များသောအားဖြင့် အနည်းငယ်သာဖြစ်ပွားပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့	၁☐ ၂■ ၃☐	၁၈	၅	၂၃	ပညာရေး■ငွေကြေး■ ကျန်းမာရေး■ဘာသာရေး■ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ■ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ■ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး■	ကောင်း ■ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၂	ကျောင်းအကျိုးဆောင်ေ ော်မတီ	၁☐ ၂■ ၃☐	၁၀	၅	၁၅	ပညာရေး■ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း ■ သင့် ☐ ညံ့ ☐
၃	အရန်မီးသတ်	၁☐ ၂■ ၃☐	၂၅		၂၅	ပညာရေး☐ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး■	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐
၄	မိခင်နှင့်ကေ ေးစောင့်ရှေ က်ရေးအဖွဲ့	၁☐ ၂■၃☐		၉	၉	ပညာရေး☐ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ■ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐
၅	အမျိုးသမီးေ ေးရာအဖွဲ့	၁☐ ၂■ ၃☐		၇	၇	ပညာရေး☐ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ■	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
						လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး□	
၆	ဂေါပကအဖွဲ့	၁□ ၂□ ၃■	၁၀		၁၀	ပညာရေး□ငွေကြေး□ ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး□	ကောင်း □ သင့် ■ ညံ့ □
၇	ပြည်သူ့စစ်	၁□ ၂□ ၃■	၃၀		၃၀	ပညာရေး□ငွေကြေး□ ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး□	ကောင်း □ သင့် ■ ညံ့ □
၈	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့	၁□ ၂■ ၃□	၅	၄	၉	ပညာရေး□ငွေကြေး□ ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ■ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး□	ကောင်း ■ သင့် □ ညံ့ □
၉	ကျန်းမာရေး အဖွဲ့	၁□ ၂■ ၃□		၁၀	၁၀	ပညာရေး□ငွေကြေး□ ကျန်းမာရေး□ဘာသာရေး□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ■ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး□	ကောင်း □ သင့် ■ ညံ့ □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု– လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ – ဥပမာ – အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းတွင် ပိုပြီးအားကောင်း၍ အခြားအဖွဲ့အစည်းများမှာလည်း ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင် ရွက်ကြပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁	UNDP	၁☐ ၂■ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး☐ငွေကြေး■ ကျန်းမာရေး■ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ■
၂	Save The Children	၁☐ ၂■ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး☐ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး■ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၃	ဖူလ်တန်မြန်မာ	၁☐ ၂■ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး☐ငွေကြေး■ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၄		၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး☐ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၅		၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး☐ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၆		၁☐ ၂☐ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး☐ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ –ဓမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ – Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid,

စသည်)
(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ - သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဂန့်အိတ်ကျေးရွာတွင် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ၊ ပညာရေးချေးငွေ၊ ကျန်းမာရေးချေးငွေနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်းချေးငွေနှင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း စသည် ခေါင်းစဉ်များဖြင့် ချေးယူသုံးစွဲကြပါသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းများကြောင့် ချေးငွေနှင့် ပတ်သတ်သည့်များမှာ ကျေးရွာလူထုအတွက် အသင့်အတင့်အဆင်ပြေကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၇၀	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ကေအောက်		ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ကေမှ ၅ ကေ ကြား	၅	တောင်သူငယ်
၄	၅ ကေမှ ၁၂.၅ ကေ ကြား	၂၀	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ကေ အထက်	၃၅	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		**၂၃၀**	☒

ရင်းမြစ်…(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဂန့်အိတ်ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု အိမ်ထောင်စုမှာ (၂၆.၁%) သာရှိပြီး မြေကေပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အနည်းဆုံး(၂.၅)ကေမှ အများဆုံးမှာ ကေ(၁၅၀)ထိ ပိုင်ဆိုင်ကြပြီး မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု(၇၃.၉၁%)ခန့်ရှိပြီး ၎င်းတို့မှာ နေ့စားကျပန်း၊ ရေလုပ်ငန်း၊ အရောင်းအဝယ်နှင့် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ကေ)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	ရေရရှိနိုင်မှု လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၂	ရေလွှဲဆည်	၁၄၂၁	တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်■ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၄	ရေသွင်းမြောင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၅	အဝီစိတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၆	လက်ငင် ရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၇	စိမ့်စမ်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐
၈	ချောင်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ စပါးစိုက်ဧက (၁၄၂၁) ဧက အားလုံးအတွက် ရေအရင်းအမြစ်ကို ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနမှ တည်ဆောက်ပေးထားသော ပတ်တာအတွင်း မိုးရေခံ၍ ရေလွှဲဆည်မှ အလျှော့အတင်း ပြုလုပ်၍ သုံးစွဲပါသည်။ ၎င်းပတ်တာအတွင်းရှိ ရေအရင်းအမြစ်များသည် မိုးရာသီ ကုန်ဆုံးချိန်မှာ အငန်ဓါတ်ဝင်၍ နွေစပါးစိုက်ပျိုး မရရှိဘဲ မိုးစပါးတစ်မျိုးသာလျှင် စိုက်ပျိုးရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစု ပေါင်း စိုက် ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုး သည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်း ဆုံး	အများ ဆုံး	ပျမ်းမ ျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၁၄၂၁	တင်း	၃၀	၅၀	၄၀	မေ	ဇူလိုင်	မြင့်■လတ်☐နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်■
								မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
								မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐

သီးနှံ	စုစု ပေါင်း စိုက် ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုး သည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်း ဆုံး	အများ ဆုံး	ပျှမ်းမ ျှ	မှ	ထိ		
								မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
								မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
								မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐
								မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐	မြင့်☐လတ်☐နိမ့်☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ စပါးဖြစ်ပါသည်။ စပါးထွက်နှုန်းမှာ နှစ်စဉ်ပုံမှန်မရှိ ရာသီဥတုပေါ် မူတည်ပြီး ထွက်ရှိပါသည်။ စပါးတစ်မျိုးထဲကို စိုက်ပျိုးပြီး တစ်ဧက ပျှမ်းမျှထွက်နှုန်းမှာ တင်း(၄၀)ခန့်သာ ထွက်ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေ အခက်အခဲကြောင့် နွေစပါး၊ ဆောင်းစပါး မစိုက်ပျိုးနိုင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်း ပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်	၁			
လက်တွန်းထွန်စက်	၄၈			၁၁
အစေ့ချ ကိရိယာ				
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	၃			၅၀
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခြွေလှေ့စက်	၁၅			၁၀
ရေစုပ်စက်	၁၅			၁၀
ခြေနင်းရေတင်စက်				
မြက်ရိတ်စက်	၁၅			၁၀

ရင်းမြစ်…(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊(၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေး ကရိယာပိုင်ဆိုင်မှု အခြေအနေမှာ ထွန်စက်၊ လက်တွန်းထွန်စက်၊ ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်၊ ခြွေလှေ့စက်၊ ရေစုပ်စက်နှင့် မြက်ရိတ်စက် စသည်များ အသီးသီးရှိကြသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ပစ္စည်းများကို ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိသော အချို့လယ်သမားများသည်လည်း လိုအပ်သော စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်ပစ္စည်းများကို

ငှာရမ်းအသုံးပြု လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	အလွန်ကောင်း☐ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှတ■ မဖြေဆိုပါ☐
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း☐ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှတ■ မဖြေဆိုပါ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	ပေါများ☐အသင့်အတင့်ရှိ■မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည်☐ ရသည်■မဖြေဆိုပါ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည်☐ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်■မဖြေဆိုပါ☐
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ဝယ်ယူရနိုင်သည■မဖြေဆိုပါ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ဝယ်ယူရနိုင်သည်■မဖြေဆိုပါ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်☐ ရနိုင်သည်■မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်☐ ရနိုင်သည်■မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည်☐ သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သည်■မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် သဘာဝရေမြေ ရာသီဥတုနှင့် လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှုသည် အသင့်အတင့်မျှတမှုရှိပါသည်။ ပြင်ပချေးငွေ အဖွဲ့အစည်းများရှိသော်လည်း ငွေကြေးမှာ လိုသလောက် မရရှိနိုင်သောကြောင့် သီးနှံမျိုးစေ့များ၊ ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေသြဇာနှင့် အခြားအော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများအား ဝယ်ယူရရှိနိုင်သော်လည်း တခါတရံ တောင်သူများ၏ ငွေကြေးအခက်အခဲကြောင့် အလွယ်အတကူ မဝယ်ယူနိုင်ပါ။ ဈေးကွက်နှင့် ကုန်းသွယ်မှုမှာလည်း ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာ မရောင်းချနိုင်သည့်အတွက် တောင်သူလယ်သမားများမှာ နစ်နာမှုများရှိပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	မြေဆီသြဇာမကောင်း■ ရာသီဥတုမမှန်☐ မဖြေဆိုပါ☐
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ■ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည်☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့်ရှိသည်☐ ပလပ်မြေများရှိသည်☐ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည်☐ မဖြေဆိုပါ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင်■ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်■ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်■လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☐
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ■ လုံးဝမရ ☐မဖြေဆိုပါ ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ■ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ■ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ■ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ■ သီးနှံများကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်မရှိပါ☐မဖြေဆိုပါ ☐
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ☐ အသင့်အတင့်ကျ■အနည်းငယ်☐ မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ မြောက်များစွာရှိသော်လည်း အဓိကအခက်အခဲများမှာ လုပ်သားရှားပါးခြင်း၊ စက်ယန္တရားများ ပြည့်စုံလုံလောက်စွာ မရှိခြင်း၊ ချေးငွေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုကို အချိန်မီလုံလောက်စွာ မရရှိခြင်းစသည် အချက်များသည် အဓိကကျသော အဟန့်အတားနှင့်အခက်အခဲများဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၄	၁၁
နို့စားနွား		
ကျွဲ	၂	၆
မြင်း		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်	၇	၅၂
သိုး		
ဝက်	၄၄	၉၈
ကြက်	၇၀	၃၉၃
ဘဲ	၃၃	၁၁၆
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်...(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊(၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းကို စီးပွားဖြစ် အဓိကလုပ်ကိုင်သူများ အနည်းငယ်သာရှိပြီး အများစုမှာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ချောင်းမြောင်းများတွင် ငါးဖမ်းသူများ ရှိကြပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
စားကျက်မြေ	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့်☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင်☐ အသင့်အတင့်ရနိုင်■ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ ရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ အသင့်အတင့်ဝယ်ယူ ရနိုင်■ မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင်☐ ချေးငွေ အသင့်အတင့်ရနိုင်☐ မဖြေဆိုပါ☐
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှု နှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည်☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည်☐ အသင့်အတင့်ရှိသည်■ မဖြေဆိုပါ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည်☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ■ မဖြေဆိုပါ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည်☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ☐
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည်☐ အသင့်အတင့် လွယ်ကူသည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် စားကျက်မြေ ရှားပါးသည်မှလွဲ၍ အခြားအရင်းအမြစ်များ အသင့်အတင့်ရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် တိုးတက်စေရန် အခွင့်အလမ်းများရှိပြီး တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေ ရှားပါးသည် ☐ စားကျက်မြေ လုံးဝမရှိပါ ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	ရေ ရှားပါးသည်■ ရေ လုံးဝမရှိပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ ■ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လုံးဝ ဝယ်ယူ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာ မရနိုင်ပါ ☐ ချေးငွေ လုံးဝ မရပါ ■ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ ဆေး စသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ ■ သွင်းအားစုများ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရနိုင်ပါ■ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ■ ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ■ လုံးဝ မရှိပါ ☐မဖြေဆိုပါ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	ရေမြေအနေအထား မကောင်းပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ■ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရပါ ☐ လုံးဝ ချေးငွေမရပါ ■ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ■ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ အကူ အညီနှင့်	နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ မရပါ■

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
နည်းလမ်းများ	နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ■ ထုတ်ကုန်များကို လုံးဝ မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ ■ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်မှုများ နှင့်ပြဿနာပေါင်းများစွာရှိနေနိုင်သော်လည်း အဓိကပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများမှာ သင့်တော်သည့် ရေမြေအနေအထားလုံလောက်စွာမရှိခြင်း မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမမှီနိုင်ခြင်း၊ ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု လုံးဝမရှိခြင်း၊ အသားဈေးနှင့် အစားဆေးဝါး စသည် ကုန်ကျစရိတ်များ မျှတမှုမရှိခြင်း၊ ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာ ဈေးကွက်အရောက် မတင်ပို့နိုင်ခြင်းစသည် တို့မှာ အဓိကကျသော စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ပြဿနာများဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	များ ☐ အသင့်အတင့် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည် ☐ ဈေးကွက် အသင့်အတင့် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိသည် ☐ အသင့်အတင့် နားလည်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ ☐ သင့် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည်☐

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
	ချေးငွေရနိုင်သည်■မဖြေဆိုပါ□
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည်။ □ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ■ မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် □ အသင့်အတင့် ■ မဖြေဆိုပါ□
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	များ □ အသင့်အတင့် ■ မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စုမှာ အနည်းငယ်သာ ရှိပါသည်။ ဝန်ထမ်း၊ ဈေးရောင်းခြင်း၊ ကားလိုင်းဆွဲခြင်း၊ ဆိုင်ကယ် Taxiဆွဲခြင်းနှင့် နေ့စားအလုပ်အသမားကျပန်းများ ရှိကြပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ"ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး ■ လုံးဝမရှိ □ မဖြေဆိုပါ □
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြား ဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း ■ဈေးကွက်မရှိ □ မဖြေဆိုပါ □
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာ နားမလည် ■ လုံးဝ နားမလည် □ မဖြေဆိုပါ □
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့ ■ အလွန်ညံ့ □ မဖြေဆိုပါ □

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ"ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းသည် ■ကုန်ကြမ်း မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ ☐ လုံးဝ မရပါ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ ☐ ချေးငွေမရပါ ■ မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာ နှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရပါ■ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝ မရပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်း မရှိ ■ လုံးဝ မတတ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ■ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းကို အဓိကထားပြီး လုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာဖြစ်သော်လည်း ကျပန်းလုပ်ကိုင်သော လူဦးရေမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သော လူဦးရေထက် အနည်းငယ်များပြားပါသည်။ ဈေးကွက်၊ လျှပ်စစ်မီး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုစသည် ပြဿနာများသည် ကြီးမားသော အခက်အခဲအတားအဆီးများဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ	၃၇	၂၂	၁၆	၃၈	၂	၂	၄	၂၄	၁၈	၄၂

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေ အတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
	နေထိုင်သူ”တစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ										
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ		၁၀	၁	၁၁				၁၀	၁	၁၁
	၆ လ အထိ		၇	၁၀	၁၇				၇	၁၀	၁၇
	၁၂ လ အထိ					၁		၁	၁		၁
	၁၂ လ အထက်		၅	၅	၁၀	၁	၂	၃	၆	၇	၁၃

ရင်းမြစ် …(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊(၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒ ပါမှု မပါမှု စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့် အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို **“ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ”** ဟု သတ်မှတ်သည်။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည်အခြေချနေထိုင်လျှက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီသွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဒေသတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း၊ လုပ်ခလစာ လျှော့နည်းခြင်း စသည်တို့ကြောင့် လူမှုစီးပွားများနိမ့်ကျကာ အခက်အခဲများစွာ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရပြီး ပြည်တွင်းပြည်ပရွှေပြောင်းလုပ်သားများ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ကုမ္ပဏီများ၏ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပေးမှုဖြင့် ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများရှိသလို ပြည်တွင်းပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်သူများသည်လည်း မိမိတို့၏ နီးစပ်ရာဆက်သွယ်များဖြင့် အဆင်ပြေသလို သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေကြပါသည်။

(ဂ–၂)ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၄၂
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ် …(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဂန့်အိတ်ကျေးရွာမှ ပြောင်းရွှေ့သွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်း အရင်းမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရရှိ၍ မိသားစု၏ စားဝတ်နေရေးအတွက် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ထောက်ပံ့မှုများပေးနိုင်ရန်အတွက် ရွှေ့ပြောင်း သွားလာလုပ်ကိုင် ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ- ၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၄၂		Â	
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	- က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	၁၀	☒		
	- ခ။ ဘဏ်	၁၅			
	- ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၉			
	- ဃ။ အထက်ပါ (က၊ ခ၊ ဂ) အနက်မှနည်းလမ်းနှစ်မျိုးကို အသုံးပြု၍	၁			
	- င။ အထက်ပါ (က၊ ခ၊ ဂ) အနက်မှ နည်းလမ်းသုံးမျိုးလုံးကို အသုံးပြု၍				

ရင်းမြစ် …(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊(၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဂန့်အိတ်ကျေးရွာသည် ပြည်တွင်း၊ပြည်ပသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင် နေကြသောသူများသည် အများဆုံးယုံကြည် စိတ်ချရသော ဘဏ်များမှ လွှဲပို့ကြပြီး အချို့တွင် ဟွန်ဒီစနစ် (သို့) လူကြုံများဖြင့် လွှဲပို့ကြသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ရွာ)	လပွတ္တာမြို့	လပွတ္တာမြို့
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	ဝ မှ ၁ မိုင်☐ ၁ မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မှ ၁ဝ မိုင်■ ၁ဝမှ ၁၅မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် အထက် ☐	ဝ မှ ၁ဝ မိုင်■ ၁၁ မှ ၂ဝ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၃ဝ မိုင် ☐ ၃ဝမှ ၅ဝ မိုင် ☐ ၅၁ မှ ၁ဝဝ ☐၁ဝဝမိုင် အထက်☐
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း	ခြေလျင်☐ စက်ဘီး☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား/ထော်လာဂျီ ■ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ☐	ခြေလျင်☐ စက်ဘီး☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား/ထော်လာဂျီ ■ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ☐
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ■ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း■ အဝတ်အထည်■ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ■ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်■	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ■ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း■ အဝတ်အထည်■ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ■ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်■
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း☐ သင့်■ ညံ့☐	ကောင်း☐ သင့်■ ညံ့☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း☐ သင့်■ ညံ့☐	ကောင်း☐ သင့်■ ညံ့☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဂန့်အိတ်ကျေးရွာသည် အနီးဆုံးဈေးနှင့် အကြီးစားဈေးကွက်မှာ ကုန်းလမ်း (၁၄)မိုင်ဝေးသော လပွတ္တာမြို့နယ် ကား(သို့) ထော်လာဂျီများဖြင့် သွားရောက်ဝယ်ယူရောင်း ချရပါသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
အစိုးရဘဏ်(မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် / မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ■ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆ လအတွင်း☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ■ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ■ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁ဝ % ☐ ၁ဝ% ထက်☐	လိုအပ်သည် ■ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ■ မရှိပါ ☐

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ■ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆ လအတွင်း☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်■	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ■ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ■ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ■ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ■ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	-၆ လအတွင်း■ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ■ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ■ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ■ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ■ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆ လအတွင်း■ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ■ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ■ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ■ မရှိပါ ☐
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆ လအတွင်း☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ■ ကာလလတ်ချေးငွေ■ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ်■ လစဉ်■ ၃-၆ လအတွင်း■ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ■ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ■ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ■ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ■ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ်☐ လစဉ်■ ၃-၆ လအတွင်း☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ■ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ■ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ■ မရှိပါ ☐
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ■ ကာလလတ်ချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ်☐ လစဉ်☐ ၃-၆ လအတွင်း■ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ■ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ■	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ■ မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ **ကာလတိုချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ <u>အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံး တစ်နှစ်အထိ</u>၊ **ကာလလတ်ချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ <u>၃ နှစ်မှ ၅</u>

နှစ်အထိ၊**ကာလရှည်ချေးငွေ**ဆိုသည်မှာ ၅ နှစ်မှ ၁ဝ နှစ် အထိဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁ဝ နှစ်ကာလအထက် ရှည်ကြာစွာချေးပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာပေါ်တွင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ချေးငွေထုတ်ပေးနေသော အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဘဏ်များရှိသောလည်း အတိုးနှုန်းကြီးခြင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် ချေးငွေလိုသလောက် မရရှိခြင်းနှင့် အပေါင်ပစ္စည်းပေးရန် ခက်ခဲခြင်းတို့ကြောင့် အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ အခက်အခဲများစွာရှိပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကငွေချေးများ၏ အတိုးကြီးချေးငွေများကို လယ်သမားစုမှာ မှီခိုချေးယူနေရပါသည်။ အတိုးနှုန်းထားများမှာ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မတူညီသော်လည်း အနည်းဆုံးတစ်နှစ်လျှင် ၃၆%တိုးမှ အများဆုံးတစ်နှစ်လျှင် ၆ဝ% တိုးထိ ချေးယူသုံးစွဲကြပါသည်။ အစိုးရဘဏ်ချေးငွေ၊ အတိုးကြီး ပုဂ္ဂလိကချေးငွေများ အားလုံးသည် ကာလတိုချေးငွေများဖြစ်သည့်အတွက် စပါးဈေးမြင့်သော မေလ၊ ဇွန်လနှင့် ဇူလိုင်လထိအောင် သိုလှောင် မထားနိုင်ဘဲ စပါးဈေး အနိမ့်ဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံး ကွာခြားချက်များမှာ စပါးတင်း(၁ဝဝ)လျှင် (၃)သိန်းကျပ်မှ (၄)သိန်းကျပ်ထိ ပုံမှန်ကွာခြားပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အကြောင်းအရာ	အန္တရာယ်ရှိမှု		
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	မြင့်☐	လတ်■	နိမ့်☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	မြင့်☐	လတ်■	နိမ့်☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	မြင့်☐	လတ်■	နိမ့်☐
ရေအရင်းအမြစ်	မြင့်☐	လတ်■	နိမ့်☐
ငါးမျိုးကွဲများ	မြင့်☐	လတ်■	နိမ့်☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်☐	လတ်■	နိမ့်☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မြင့်☐	လတ်☐	နိမ့်■

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် အလေ့အကျင့် နည်းပါးခြင်းကြောင့် အန္တရာယ်ကျရောက်မှုတွင် အသင့်အတင့် ထိခိုက်မှုရှိနိုင်ပါသည်။ တိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ၊ အပင်မျိုးစိတ်မျိုးကွဲများ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုနည်းပါးခြင်း၊ စွန့်ပစ်အမှိုက်

စီမံခန့်ခွဲမှုအားနည်းသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှုသည် နှစ်စဉ်ဆုံးရှုံးမှုများ ရှိသော်လည်း ထူးထူးခြားခြားပျက်စီးဆုံးရှုံးပျက်စီးမှု မရှိသေးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ လပွတ္တာမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ လမ်းညွှန်မှုများဖြင့် အမှိုက်စီမံခန့်ခွဲမှု စနစ်များအား ကျေးရွာသူ/သားများ၏ စနစ်တကျစွန့်ပစ်တတ်ရန်အတွက် ပညာပေးဟောပြောထားပြီး အမှိုက်ကင်းစင်ကျေးရွာအဖြစ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၅	၁၀	၁၅
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၁၁၃	၁၃၉	၂၅၂
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၈၁	၇၂	၁၅၃
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၄၁	၄၀	၈၁
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၈	၃၁	၅၉

ရင်းမြစ် ...(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ **ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော**အတန်းပညာတက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက် ဆုံးပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ – ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသူတစ်ယောက်သည် အဋ္ဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ဆိုသော် ထိုကျောင်းသူကို **"အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ"** တွင် ထည့်သွင်းရပါ မည်။ ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် တတိယတန်း (Grade 3) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည် ဆိုသော်၊ သို့မဟုတ် **ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ – ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်)** ရှိသည်ဆိုသော် အဆိုပါကျောင်းသား/ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်ကို **"မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ"** တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ **"ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)"**ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲသော ကျောင်းသူ/သားများကို သက်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝမတတ်ပါက **"စာမတတ်သူဦးရေ"** တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဂန့်အိတ်ကျေးရွာသည် ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု အခြေအနေမှာ တစ်ရွာလုံးအတိုင်းအတာနှင့် သုံးသပ်ပါက အထက်တန်းကျောင်းစာစစ်ဌာနရှိခြင်း ပညာရေး ဝန်ထမ်းများ ပြည့်စုံစွာရှိခြင်း ရပ်မိရပ်ဖများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကျောင်းသားမိဘများ၏

ပညာရေး အားပေးအားမြောက်မှုရှိခြင်းတို့ကြောင့် ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအခြေအနေနှင့် တတ်မြောက်မှုမှာ ကောင်းမွန်လာသော အခြေအနေရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၆၄	၃၆	၁၀၀
အလယ်တန်း	၃၁	၂၂	၅၃
အထက်တန်း	၁၄	၁၈	၃၂
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၂၀	၁၉	၃၉

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေ သူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် **"ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး"** ကို သင်ယူဆည်းပူး နေသော ကျောင်းသူ/သားများကို **အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်**အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဂန့်အိတ်ကျေးရွာ၏ ကျောင်းတက်မှုနှုန်းမှာ မူလတန်းအဆင့်မှ အထက်တန်းအဆင့်ထိ ကျေးရွာတွင်း ကျောင်းရှိသောကြောင့် ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ၏ ကျောင်းတက်မှုနှုန်းမှာ တိုးတက်ကောင်းမွန်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း☐ မူလွန်☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း☐ အထက်တန်း(ခွဲ)☐ အထက်တန်း■	မူလတန်း☐ မူလွန်☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း☐ အထက်တန်း(ခွဲ)☐ အထက်တန်း☐	မူလတန်း☐ မူလွန်☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း☐ အထက်တန်း(ခွဲ)☐ အထက်တန်း☐
ခ။ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ■ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐
ဂ။သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ■ စက်ဘီး ■	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)			(၃)		
	ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐			ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐			ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐		
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၁၅၀၆၀စတုရန်းပေ								
င။အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း☐သင့်■ညံ့☐			ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐			ကောင်း☐သင့်☐ညံ့☐		
စ။ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်☐ မလုံလောက်ပါ ■			လုံလောက်မှုရှိသည်☐ မလုံလောက်ပါ ☐			လုံလောက်မှုရှိသည်☐ မလုံလောက်ပါ ☐		
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐ မရှိ ☐			ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐			ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐		
ဇ။ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်■ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐			တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐		
ဈ။ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်		၂၂	၂၂						
ကျေးရွာခန့်									

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင် ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ **ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို** ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဂန့်အိတ်ကျေးသည် ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ အလုံအလောက် မရှိသည်မှလွဲ၍ ကျောင်းသားဦးရေနှင့် ဆရာ/ဆရာမ အချိုး၊ ကြမ်းခင်းဧရိယာနှင့် ကျောင်းသားအရေ အတွက် လုံလောက်မှုတမှုရှိခြင်း၊ ကျောင်းဆောင်(၆)ဆောင်ရှိပြီး ကျောင်းဆောင်အရည်အသွေး၊ အိမ်သာ အခြေအနေ၊ အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုစသည်တို့မှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သော အခြေအနေရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	**ရှင်းလင်းချက်**
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ■ မလုံလောက် ☐
တပည့် – ဆရာ အချိုး	၄၀: ၁ အောက် ☐ ၄၀: ၁ အထက် ■
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ ☐ နည်း ■ လတ် ☐ များ ☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ■
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်☐ မလုံလောက်■
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	မြင့် ☐ အသင့်အတင့် ■

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်					
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	□	နည်း	■		
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း	■	သင့်	□	ညံ့	□

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာကျောင်းတွင် မသန်းစွမ်းသူများအတွက် ပညာသင်ကြားရေး အထူးအစီအစဉ်မရှိခြင်း၊ ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ သုံးစွဲနိုင်မှု ပြည့်စုံမှု မရှိခြင်းမှလွဲ၍ အခြားအခက်အခဲနှင့် ပြသာနာများ မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၈-၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့်□	နိမ့်■	မရှိ□
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့်□	နိမ့်■	မရှိ□
၃	ငှက်ဖျား	မြင့်□	နိမ့်□	မရှိ■
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့်□	နိမ့်■	မရှိ□
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်□	နိမ့်■	မရှိ□
၆	တီဘီ	မြင့်□	နိမ့်■	မရှိ□
၇	ဆီးချို	မြင့်■	နိမ့်□	မရှိ□
၈	သွေးတိုး	မြင့်■	နိမ့်□	မရှိ□
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	မြင့်□	နိမ့်■	မရှိ□
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့်□	နိမ့်■	မရှိ□
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့်□	နိမ့်■	မရှိ□

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် သွေးတိုးရောဂါ သွေးလွန်တုတ်ကွေး ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော စသည်ရာသီအလိုက် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါအနည်းအကျဉ်းမှလွဲ၍ အခြားရောဂါများ စိုးရိမ်ဖွယ် မရှိသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၈-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း** (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ	✓	
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသား၀ါ	✓	

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	✓	
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	✓	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	✓	
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	✓	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဂန့်အိတ်ကျေးရွာသည် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိပြီး ကျန်းမာရေးဌာနမှ လအလိုက် ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံပေးခြင်းနှင့် အာဟာရတိုက်ကျွေးတို့ကို ပုံမှန်ပြုလုပ်ပါသည်။

(၈-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ■ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက်☐	ရှိ ☐ မရှိ ■
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက်☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက်■	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် ရှိသည် ■ ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် မရှိပါ ☐	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားသည်■ ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်း မရှိပါ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနသည် တစ်ပတ်လျှင်တနင်္လာနေ့မှ သောကြာနေ့ထိ နံနက်(၉:၃၀)အချိန်မှ ညနေ(၄:၀၀)အချိန်ထိ ဖွင့်ပေးပြီး ဆေးခန်းလာပြသော လူနာများကို အခမဲ့ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ပေးပါသည်။ အရေးပေါ်လူနာများအတွက် (၁၄)မိုင်ဝေးသော လပွတ္တာမြို့နယ်သို့ သွားရောက်ကုသရပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	**အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု**	**သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု** (စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	**ရေ အရည်အသွေး** (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	**သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ** (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း	၂၁	ရှိ☐ မရှိ■	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ■ မိုး■ ဆောင်း■
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်		ရှိ☐ မရှိ■	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ☐ မိုး☐ ဆောင်း☐
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်		ရှိ☐ မရှိ■	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ☐ မိုး☐ ဆောင်း☐
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ရှိ☐ မရှိ■	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ☐ မိုး☐ ဆောင်း☐
မြစ်/ချောင်းရေ		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ☐ မိုး☐ ဆောင်း☐
ရေကန်	၂၃၀	ရှိ■ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ■ မိုး■ ဆောင်း■

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြု သော အိမ်ထောင်စု	**သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု** (စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	**ရေ အရည်အသွေး** (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	**သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ** (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ☐ မရှိ■	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ☐ မိုး☐ ဆောင်း☐

ရင်းမြစ်…(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊(၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် အိမ်ထောင်စု(၂၃၀)လုံးသည် မြေသားမိုးရေလှောင်ကန်ကိုသာ အဓိကထား၍ သုံးစွဲနေကြပြီး နွေရာသီ ဧပြီလ၊ မေလများတွင် ကန်ရေများ ခမ်းခြောက်တက်သဖြင့် ထိုလများတွင် ရေအခက်အခဲ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိ ရေတွင်းများတွင် ရေပေါ့များသာ ထွက်ရှိသောကြောင့် သုံးရေလောက်သာ ရရှိပါသည်။

(၇-၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၁၆၁
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	၂၄
အိမ်သာမရှိ	၄၅

ရင်းမြစ်…(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊(၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ(၁၆၁)လုံးရှိပြီး တချို့အိမ်ထောင်စုများသည် အိမ်သာမရှိသောကြောင့် မိမိတို့နှင့်နီးစပ်သော အခြားအိမ်ထောင်စုပိုင် ယင်လုံအိမ်သာများကိုလည်း အသုံးပြုကြပါသည်။ တစ်ချို့ချောင်းကမ်းဘေးမှ အိမ်ထောင်စု

များသည် ချောင်းကမ်းဘေးတွင် ဆောက်လုပ်ထားခြင်းဖြစ်၍ ဒီရေအတက်အကျရှိ၍ ရေလောင်းအိမ်သာ၊ ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်ရန် အခက်အခဲရှိပါသည်။

(ည) ကျား – မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား – မ ရေးရာ

#	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ■	မရှိ☐
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ■	မရှိ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ် ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ☐	မရှိ■
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေ နှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိ အမြင်ရှိမှု	ရှိ■	မရှိ☐

ရင်းမြစ်(၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ဂန့်အိတ်ကျေးရွာသည် စီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့ အစည်းများတွင် ကျား/မ ပါဝင်မှု အချိုးမျှတစွာရှိပြီး ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အခြားရပ်ရေး ရွာရေးကိစ္စများတွင်လည်း ကျား/မ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမရှိပါ။ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော မိခင်နှင့် ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း၊ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့တို့တွင် ကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီးများမှ ဦးဆောင်၍ လုပ်ငန်းအလိုက်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပြီး လူမှုရေး အသင်းအဖွဲ့များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဋ) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(ဋ–၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁■၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့■	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက်■	ပွင့်လင်း ရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး■	၀–၁ မိုင်■ ၁–၅ မိုင်☐ ၅–၁၀ မိုင်☐

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
					၁၀မိုင်အထက်☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁■၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့■	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက်■	ပွင့်လင်း ရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး■	၀-၁ မိုင်■ ၁-၅ မိုင်☐ ၅-၁၀ မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁☐၂☐၃■ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့■	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ■ ၅နှစ် အထက်☐	ပွင့်လင်း ရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး■	၀-၁ မိုင်☐ ၁-၅ မိုင်☐ ၅-၁၀ မိုင်■ ၁၀မိုင်အထက်☐

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။။မြေသားလမ်း – ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း – ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း – ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း – ၄၊ ကတ္တရာလမ်း – ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်းလမ်းသည် အရည်အသွေးညံ့သော မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး အဆိုပါလမ်းအား ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းပေးမည်ဆိုပါက ရွာသူ/သားများ သွားလာရသည်မှာ အဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။ ရွာချင်းဆက်လမ်းမှာ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ ၂၀၁၄-၂၀၁၅ခု ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ကျောက်ချောလမ်းဆောင်ရွက်ပေးပြီး လမ်းအရှည်မိုင်(၅)မိုင်ဖြစ်ပြီး သက်တမ်းအားဖြင့် (၅)နှစ်ခန့်ရှိသောကြောင့် အရည်အသွေးအားဖြင့်ညံ့နေပြီး ၎င်းလမ်းအား အဆင့်မြှင့်တင်မည် ဆိုပါက ကျေးရွာ၏ ပညာရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာပါမည်ဖြစ်ပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား	၁၀၀'×၆'×၁၂'	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ■ ၅နှစ် အထက်☐	ပွင့်လင်း ရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး■
ကွန်ကရစ် တံတား	၂၂.၅'×၈.၅'×၆'	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ■ ၅နှစ် အထက်☐	ပွင့်လင်း ရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး■
သစ်သား တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက်☐	ပွင့်လင်း ရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐
ကြိုးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐	ပွင့်လင်း ရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
		ညံ့ ☐	၅နှစ် အထက်☐	
ဝါးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက်☐	ပွင့်လင်း ရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐
ရေပြွန်	၁၄'×၄'×၃.၅'	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ■ ၅နှစ် အထက်☐	ပွင့်လင်း ရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး■
ရေကျော်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက်☐	ပွင့်လင်း ရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဆိပ်ခံတံတားမှာ ကွန်ကရစ်တံတားဖြစ်ပြီး၊ ရွာတွင်း ကွန်ကရစ်တံတား၊ ရေပြွန်ကွန်ကရစ်တံတားများမှာ ကျေးရွာအလှူရှင်မှ လှူထားပြီး အရည်အသွေးအားဖြင့် အသင့်အတင့်ရှိပြီး သက်တမ်းကာလမှ ၂နှစ်မှ ၅နှစ်အတွင်း ရှိပါသည်။

(၄-၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ **အသုံးမပြုပါ**အကွက်တွင် ✓ ခြစ်ပါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	ဝ မှ ၁ဝ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂ဝ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅ဝ မိုင် ■ ၅ဝမိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	၁ ☐ ၂ ■ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐တစ်နှစ်ပတ်လုံး■
ပင်လယ်ရေကြောင်း	ဝ မှ ၁ဝ မိုင်☐ ၁၁ မှ ၂ဝ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅ဝ မိုင် ☐ ၅ဝမိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ■	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။၁ – လှေ၊သမ္ဗာန်၊ ၂ – စက်လှေ၊ ၃ – သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် သဏ္ဍာသောင်မြစ်ဘေးတွင် ရှိသောကြောင့် မြစ်ကြောင်း အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ခရီးသည်နှင့်ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေးအဖြစ် စက်လှေများ၊ သင်္ဘော

များဖြင့် နီးစပ်ရာမြို့ကြီးများသို့ တင်ပို့ခြင်းတွင် တစ်နှစ်ပတ်လုံးလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာဂျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၁၉	၃၈	၇၈	၆၁	၂	၇	၂		

ရင်းမြစ်…(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ရေလမ်း၊ ကုန်းလမ်း(၂)မျိုးစလုံး အသုံးပြု၍ ရပါသည်။ ကျေးရွာလူဦးရေ အချိုးအစားအရ လှေ၊သမ္ဗာန်အသုံးပြုနှုန်းမှာ(၂.၃၂%)၊ စက်လှေ (၄.၆၅%)၊ စက်ဘီး(၉.၅၅%)၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၇.၅%)၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်(၀.၂၄%)၊ ထော်လာဂျီ (၀.၈၅%)၊ ကား(၀.၂၄%)ရှိပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို☐	ရှိ ☐ မရှိ☐
ဆိုလာစနစ်	၁၀၅	ကောင်း☐ သင့်■ ညံ့ ☐ မဖြေဆို☐	ရှိ ■ မရှိ☐
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို☐	ရှိ ☐ မရှိ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၉၇	ကောင်း☐ သင့်■ ညံ့ ☐ မဖြေဆို☐	ရှိ ■ မရှိ☐
လေစွမ်းအင်		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို☐	ရှိ ☐ မရှိ☐
ဇီဝလောင်စာ	၅	ကောင်း☐ သင့်■ ညံ့ ☐ မဖြေဆို☐	ရှိ ■ မရှိ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြား ဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို☐	ရှိ ☐ မရှိ☐
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	၂၃	☒	☒

ရင်းမြစ်…(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် မဟာဓါတ်အားလိုင်း မရရှိသေးကြောင့် အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ ဆိုလာမီးနှင့် ပုဂ္ဂလိက အင်ဂျင်မီးတို့ကိုသာ အားလုံးနီးပါး အသုံးပြုပြု ကြပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကမီးစက်မှာ တစ်ညလျှင် ညနေ(၆) နာရီမှ ည(၁၀)နာရီ ထိသာ ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် တီဗွီကြည့်ခြင်း၊ မီးထွန်းခြင်းလောက်သာ အသုံးပြုနိုင်ပြီး အခြားစက်မှု လုပ်ငန်းများကို ကိုယ်ပိုင်မီးစက်များဖြင့် အသုံးပြုရပြီး ချက်ပြုတ်ရေးလုပ်ငန်းများကို

ထင်မီးနှင့် မီးသွေးစသည့် လောင်စာများကို အသုံးပြုရပါသည်။ သို့အတွက်ကြောင့် မီးဘေးအန္တရာယ် စိုးရိမ်းဖွယ်ရာ ရှိနေပါသည်။ကျေးရွာတွင် ရွာလုံးကျွတ် လျှပ်စစ်မီးရရှိလျှင် ကျေးရွာ၏ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးများအတွက် အဆင်ပြေမည် ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာ၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာပါမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဍ) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၂၅၃	၄၅	၁၁၄	၁၉

ရင်းမြစ်…(၁) ဆယ်အိမ်စုဆွေးနွေးပွဲ၊

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။တယ်လီဖုန်း၊ ရေဒီယို၊ တီဗွီ၊ ဂြိုလ်တုစလောင်း သုံးစွဲသူ အများအပြား ရှိသည့်အတွက် ဆက်သွယ်ရေး၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာအခြေအနေများရှိပြီး ခေတ်နှင့် လျော်ညီစွာ နေထိုင်နိုင်သော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။

စ(ဃ)ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ■
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း☐ သင့်■ ညံ့☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း☐ သင့်■ ညံ့☐
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန်နေရာ နှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့■
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း☐ သင့်■ ညံ့☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ ☐ နည်း ■ များ☐
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက်များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ■

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအနေဖြင့် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင် အသင့်အတင့်ပါဝင်မှုရှိသော်လည်း မိမိတို့အတွက် ကိုယ်တိုင်သင်ယူနိုင်မည့် နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာစာကြည့်တိုက်တွင် ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း မရှိသည့်အတွက်

လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေအားနည်းကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အားကစားနှင့်ပတ်သက်၍ လက်ရှိကျေးရွာအားကစားကွင်းမှာ အရည်အသွေးအားဖြင့် ညံ့လှပါသည်။ ၎င်းကွင်းအား အဆင့်မြှင့်တင်ပေးမည်ဆိုပါက လူငယ်များအတွက် အဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊အင်တာနက်လိုင်း၊ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ရေဒီယိုလိုင်းစသောဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြုအဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ■ မရှိ □
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ □ မရှိ ■
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ □ မရှိ ■
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျှော့ချရေးအတွက်ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ■ မရှိ □

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာသည် တီလီဖုန်း ဆက်သွယ်ရေးတာဝါတိုင် တစ်တိုင်ရှိသည့်အတွက် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများကို ကောင်းစွာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အာမခံလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သတ်၍ ဝန်ဆောင်မှုများမရှိပါ။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ခြင်းမျိုးအတွက် အရန်မီးသတ်ကဲ့သို့သော အဖွဲ့သာရှိပြီး မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျှော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှလည်း လိုအပ်သလို ကူညီပေးမှုရှိပါသည်။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု		ခိုးမှု		မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု		အကြမ်းဖက်မှု	
မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	စိုးရိမ်ရသည်	□	စိုးရိမ်ရသည်	□	စိုးရိမ်ရသည်	□	စိုးရိမ်ရသည်	□
	သာမန်	□	သာမန်	■	သာမန်	□	သာမန်	□
	မရှိ	■	မရှိ	□	မရှိ	■	မရှိ	■

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် လူကုန်ကူးမှု လုံးဝမရှိပါ။ တခါတရံမှာ ခိုးဝှက်မှုများ အနည်းငယ်မျှသာရှိပါသည်။ လူငယ်များသည် အရက်သေစာသောက်စားခြင်း အနည်းငယ်မျှသာ ရှိပါသည်။ အခြားမူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု အကြမ်းဖက်မှု စသည်အမှုများမှာ ဖြစ်ပွားလေ့ မရှိပါ။

နောက်ဆက်တွဲ (၃)

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ တည်ဆောက်မှု အခြေပြဇယား

ပြဿနာ	ပြဿနာဖြစ်ရသည့် အကြောင်းရင်း ဇစ်မြစ်	အခြေအနေကောင်း များ	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အဟန့်အတားများ	ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာဖြေရှင်း နည်းလမ်းများ	ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း
ကဏ္ဍ -အခြေခံ အဆောက်အဦ					
• မိုးရာသီတွင် ကျေးရွာတွင်း သွားလာ ရန် ခက်ခဲခြင်း	• မြေသားလမ်းဖြစ်၍ မိုးရာသီတွင်ရွံ့ဗွက် ထူခြင်းကြောင့်	• ကျေးရွာမှ လမ်းခင်း ရန် ငွေအား၊လုပ်အား ဒါန နှင့် ငွေကြေး ထည့်ဝင် ကူညီ ပေးနိုင် ခြင်း၊	• ကျေးရွာမှ လုံလောက် သောငွေကြေးမတတ် နိုင်ခြင်း၊ ရွာဝင် လမ်း အဆင့်မြှင့်တင် ရေး စီမံချက်ရေးဆွဲ ဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်း	• ရွာဝင်လမ်း အဆင့် မြှင့်တင်ရေး စီမံချက် ရေး ဆွဲဆောင်ရွက် ခြင်း၊ ပြင်ပ အကူ အညီရှာဖွေခြင်း၊ ကျေး ရွာမှ ငွေအားစု ဆောင်းခြင်း	• ကျေးရွာတွင်း လမ်း ကွန်ကရစ်ခင်းနိုင် ရေး စီမံချက်

ပြဿနာ	ပြဿနာဖြစ်ရသည့် အကြောင်းရင်း ဇစ်မြစ်	အခြေအနေကောင်းများ	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အဟန့်အတားများ	ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာဖြေရှင်း နည်းလမ်းများ	ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း
ကဏ္ဍ –လျှပ်စစ်					
• မဟာဓာတ်အား လိုင်းနှင့်ဝေးကွာ နေခြင်း၊ ဆိုလာမီး မရရှိခြင်း	• 11Kv Line နှင့်(၈)မိုင်လောက် ဝေးကွာနေခြင်း၊ ငွေကြေးမတတ် နိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာမှလုပ်အား၊ ငွေအား တက်အား သရွေ့ ကူညီနိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာမှ လုံလောက် သော ငွေကြေးမတတ် နိုင်ခြင်း၊ ကျေးရွာမှ သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာန သို့ ထိရောက်စွာ တင်ပြ မှု မရှိခြင်း	• ကျေးရွာတွင် ကော်မတီ ဖွဲ့စည်း၍ သက်ဆိုင်ရာ ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင် ရွက်ခြင်း	• ကျေးရွာ လျှပ်စစ်မီး ရရှိရေး စီမံချက်
ကဏ္ဍ – အခြေခံအဆောက်အဦ					
• မိုးရာသီတွင် ကျေးရွာချင်းဆက် လမ်း သွားလာရန် ခက်ခဲခြင်း	• ကျောက်ကြမ်းလမ်း ဖြစ်၍ပေါက်ပြဲ ချိုင့် ခွက်များဖြစ် နေခြင်း	• ကျေးရွာမှ လမ်းခင်း ရန် ငွေအား၊ လုပ်အား ဒါန ပေးနိုင် ခြင်း၊	• ကျေးရွာမှ လုံလောက် သော ငွေကြေးမတတ် နိုင်ခြင်း၊ လမ်းအဆင့် မြှင့်တင်ရေးစီမံချက် ရေးဆွဲ ဆောင်ရွက်မှု မရှိခြင်း	• လမ်း အဆင့် မြှင့်တင် ရေး စီမံချက် ရေး ဆွဲဆောင်ရွက် ခြင်း၊ ပြင်ပ အကူအညီ ရှာဖွေခြင်း၊ ကျေးရွာမှ ငွေအားစု ဆောင်းခြင်း	• ကျေးရွာချင်းဆက် လမ်း ကွန်ကရစ်ခင်း နိုင်ရေး စီမံချက်

ပြဿနာ	ပြဿနာဖြစ်ရသည့် အကြောင်းရင်း ဇစ်မြစ်	အခြေအနေကောင်း များ	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အဟန့်အတားများ	ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာဖြေရှင်း နည်းလမ်းများ	ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း
ကဏ္ဍ – လူငယ်နှင့်အားကစား					
• လူငယ်များ အားကစားကွင်း ကောင်းကောင်း မရှိခြင်း	• အားကစားကွင်းမကောင်းခြင်း၊ ကစားကွင်း ကျဉ်မြောင်းခြင်း၊ မြေနေရာမညီညွတ်ခြင်း	• မြေနေရာရှိခြင်း၊ • လူငယ်များ စိတ်အားထက်သန်မှုရှိခြင်း	• ပြင်ပမှ ကူညီပေးမည့် အလှူရှင်မရှိခြင်း	• ပြင်ပမှ ကူညီပေးမည့် အလှူရှင်များနှင့်ချိတ်ဆက်တောင်ခံခြင်း	• ကျေးရွာအားကစားကွင်းအဆင့်မြင့် တင်ရေး စီမံချက်
အခြေခံအဆောက်အဦ					
• ကျောင်းဆောင်မလုံလောက်ခြင်း	• ကျောင်းသားဦးရေများပြားခြင်း • ကျောင်းဆောင်အဦ ယိုယွင်းလာခြင်း	• မြေနေရာရှိခြင်း • ငွေကြေးထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း၊ • လုပ်အားပါဝင်နိုင် ခြင်း	• ကျေးရွာမှ ငွေကြေး အလုံအလောက်မတက်နိုင်ခြင်း၊ ကျေးရွာမှ သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနသို့ ထိရောက်စွာ တင်ပြမှု မရှိခြင်း	• ကျေးရွာတွင် ကော်မတီအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်း၍ သက်ဆိုင်ရာဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ကျောင်းဆောင်သစ်ရရှိ ရေးစီမံချက်

ပြဿနာ	ပြဿနာဖြစ်ရသည့် အကြောင်းရင်း ဇစ်မြစ်	အခြေအနေကောင်း များ	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အဟန့်အတားများ	ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာဖြေရှင်း နည်းလမ်းများ	ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း
ကဏ္ဍ – ကျန်းမာရေး					
• လူမှုရေးသုံး အမြန်ယာဉ် မရှိခြင်း	• ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနခွဲရှိ သော်လည်း အရေးပေါ် အခြေအနေများတွင် အမြန်ယာဉ်မရှိခြင်း	ကုန်းလမ်းဖြစ်သော ကြောင့် အလွယ်တကူ ဆက်သွယ် သွားလာ နိုင်ခြင်း	• ငွေကြေးအလုံအလောက်မ ရှိခြင်း	• ပြင်ပအလှူရှင်များဖြင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း	လူမှုရေးသုံး အမြန်ယာဉ် ရရှိရေးစီမံချက်